Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad
Gemeenteblad
Raadsnotulen

R

Jaar **2015**
Afdeling **2**
Vergaderdatum **11 juni 2015**
Publicatiedatum

OPENBARE VERGADERING OP DONDERDAG 11 JUNI 2015.

Aanwezig: de leden mevrouw Alberts (SP), de heer A.J.M. Bakker (D66), de heer N.T. Bakker (SP), mevrouw Van den Berg (PvdA), de heer Blom (GroenLinks), de heer Boldewijn (PvdA), mevrouw Bosman (D66), de heer Boutkan (PvdA), mevrouw Ten Bruggencate (D66), de heer Van Dantzig (D66), mevrouw Duijndam (SP), de heer Ernsting (GroenLinks), de heer Flentge (SP), de heer Groen (GroenLinks), de heer Groot Wassink (GroenLinks), de heer Guldemond (D66), mevrouw De Heer (PvdA), de heer Van den Heuvel (D66), mevrouw Kaya (D66), de heer Kayar (PvdA), mevrouw Z. Kwint (D66), de heer J.P. Kwint (SP), de heer Van Lammeren (PvdD), mevrouw Moorman (PvdA), de heer Nuijens (GroenLinks), de heer Van Osselaer (D66), de heer Paternotte (D66), de heer Peters (SP), mevrouw Poot (VVD), de heer Poorter (PvdA), de heer Van der Ree (VVD), mevrouw Roosma (GroenLinks), mevrouw Ruigrok (VVD), mevrouw Saadi (PvdA), mevrouw Shahsavari-Jansen (CDA), mevrouw Van Soest (PvdO), mevrouw Timman (D66), de heer Toonk (VVD), de heer Torn (VVD), de heer Ünver (PvdA), mevrouw Verheul (D66), de heer Vink (D66), de heer Vroege (D66), mevrouw Yesilgöz-Zegerius (VVD).

Afwezig: het lid de heer Mbarki (PvdA).

Aanwezig: de burgemeester de heer Van der Laan (Openbare Orde en Veiligheid, Algemene Zaken, Integraal Veiligheidsbeleid, Juridische Zaken, Internationale Samenwerking, Bestuursdienst, Regelgeving en Handhaving, Juridische Zaken, Communicatie) en de wethouders de heer Van der Burg (Zorg en Welzijn, Ouderen, Sport en Recreatie, Ruimtelijke Ordening, Grondzaken en stadsdeel Zuid), de heer Choho (Bestuurlijk Stelsel, Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Groen, ICT, Dienstverlening en Artis), de heer Ivens (Bouwen en Wonen, Wijkaanpak, Dierenwelzijn en Stadsdeel Noord), de heer Kock (Financiën, Decentralisaties, Waterbeheer en Stadsdeel West), mevrouw Kukenheim (Onderwijs, Jeugd, Diversiteit en Stadsdeel Oost), de heer Litjens (Personeel en Organisatie, Verkeer en Vervoer, Gemeentelijk Vastgoed, Bedrijfsvoering en Inkoop en Stadsdeel Zuidoost), mevrouw Ollongren (Economie, Lucht- en Zeehaven, Monumenten, Kunst en Cultuur, Lokale Media, Deelnemingen en Stadsdeel Centrum), de heer Vliegenthart (Werk, Inkomen en Participatie en Stadsdeel Nieuw-West).

Afwezig: geen der wethouders

Middagzitting op donderdag 11 juni 2015

Voorzitter: de heer Van der Laan, *burgemeester*, alsmede het raadslid de heer Ünver, *plaatsvervangend voorzitter*.
Raadsgriffier: mevrouw (10)(2e)
Verslaglegging: de heer (10)(2e).

De **VOORZITTER** heropent de vergadering om 13.00 uur en deelt mee dat is ingekomen:

107º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Ruigrok (VVD) inzake de Voorjaarsnota 2015 genaamd Toeristenbelasting inzake VJN. (Gemeenteblad afd. 1, nr 444).

De motie maakt deel uit van de beraadslaging

11
Algemene en financiële beschouwingen over de Voorjaarsnota 2014 (Gemeenteblad afd. 1, nr. 379).

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Amsterdam staat er toch nog altijd bijzonder goed voor. Als we bijvoorbeeld kijken naar de begroting van Rotterdam, dan zien we dat die stad bijna 3 miljard euro uitgeeft. Onze stad: 6,6 miljard euro. Amsterdam bloeit, bruist en groeit. We kunnen trots zijn op dat succes, maar dat vraagt ook het maken van zorgvuldige keuzes en dat vraagt een balans. Hoeveel groei qua toeristen en qua inwoners kan de stad aan? Hoeveel zwerfvuil kan de stad aan? Hoeveel festivals kunnen onze parken aan? We mogen dankbaar en trots zijn op het succes van Amsterdam, maar om dit succes in goede banen te leiden moeten we keuzes maken. Ten eerste om de vraag naar huizen in goede banen te leiden in een stad met schaarse ruimte moeten we nu beginnen met het aanleggen van de andere eilanden van IJburg II, dus voorbij het Centrumeiland. Nu de stad zo populair is, kunnen en moeten we door. In plaats van steeds meer verdichting in de stad moeten we ruimte zoeken op het water. Laten we doen waar ons land groot in is geworden: nieuw land voor nieuwe woningen. Juist ook voor gezinnen. Met deze oproep wilde ik die algemene beschouwingen beginnen.

Ten tweede maakt de toenemende drukte dat het nog veel belangrijker wordt om te investeren in een schone, opgeruimde en fatsoenlijk onderhouden openbare ruimte. Een stad die er altijd brandschoon en piekfijn bij ligt. Met andere woorden: een hoge kwaliteit van die openbare ruimte. Het college wil op die kerntaak blijven bezuinigen. Dat doet men door onze bruggen, sluizen, kaders, verkeersinstallaties en dergelijke sober te onderhouden. Na, u verstaat het goed, mevrouw Ruigrok, sober worden onderhouden en daarom langzaam gaan verslonzen. Als we dat niet herstellen, zal dat de komende jaren steeds zichtbaarder worden. Daarom zal het CDA ook dit jaar weer met voorstellen om het beheer op peil te brengen. En leuk dat de VVD op dit punt ook wakker is geworden. Het vragen van een onderzoek getuigt, wat mij betreft, niet echt van ontzettende daadkracht, mevrouw Ruigrok.

Daarnaast moet wat ons betreft de handhaving verder versterkt worden. Vorig jaar zijn er 154 boetes uitgedeeld voor feit 'straatafval achterlaten in de openbare ruimte', zoals dat officieel zo mooi heet. Ik denk dat we daar nog wel een tandje bij kunnen doen qua handhaving.

We moeten ook niet vergeten dat er Amsterdammers zijn die niet of te weinig profiteren van dat succes in onze stad, mensen die ongewild aan de zijlijn blijven staan, geen baan vinden of geen stageplaats. Mensen die slachtoffer worden van een misdrijf, mensen die vereenzamen, mensen die zorg nodig hebben, ouderen die hulp nodig hebben om thuis te kunnen blijven wonen. Drie jaar nadat de raad unaniem het CDA-voorstel voor ouderen in de buurt heeft aangenomen, is er eindelijk een aanvalsplan of -programma 'Ouderenhuisvesting'. Daarover zijn we enthousiast. Al moeten al die

plannen nog wel waar worden gemaakt. Mede door bezuinigingen in de zorg, zijn we er daarmee nog niet. Sommige ouderen hebben mantelzorg nodig, wat overigens niet alleen voor ouderen geldt. Gelukkig wordt de meeste zorg in onze samenleving nog altijd gegeven uit liefde en plichtsbesef door naasten en door familie. Mantelzorg is, wat het CDA betreft, een fundament van de beschaving. Nu de overheid minder zorg verleent en het beroep op mantelzorgers toeneemt, moeten we daar als overheid wat tegenover stellen. Daarom dat we bij deze voorjaarsnota met voorstellen komen om te investeren in betere respijtzorg; logeerhuizen voor die mensen die dag in dag uit voor hun naasten klaarstaan soms even respijt te geven. Er zijn een aantal initiatieven in de stad die onze steun verdienen. Ook dat is beschaving. Ik kijk er naar uit om dat samen met de PvdA te doen, want ik weet dat ook de PvdA zich om die mantelzorg heel erg druk heeft gemaakt. (Ik zie u bewegen) We zijn er de laatste jaren samen in opgetrokken. Dat zullen we blijven doen, mijnheer Poorter.

Dit college zegt te bezuinigen om te kunnen investeren. Over die 25 miljoen euro korting op subsidies is al heel veel gezegd. Dat is overigens precies het bedrag dat ook in het CDA-verkiezingsprogramma stond. Dus laat helder zijn dat de gemeente daar een effectiviteitslag maakt, moet maken, dat moedigen we absoluut aan. Wat ons daarbij echter wel bevreemdt is dat de coalitie dan wel de keuze maakt om kunst hiervan te ontzien. Niet alleen te ontzien, maar zelfs nog wel daar meer geld aan te besteden. Aan kunst, zo maar, als containerbegrip.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Ik ken uw partij als een partij die de ouderen een warm hart toedraagt, maar hoe denkt u dan over de bezuinigingen van het AGO, waarin mensen op een ligbed het water in moeten? Steunt u die bezuinigingen ook?)

Daar wilde ik net wat over gaan zeggen. U zult begrijpen hoe het CDA daarover denkt.

(De heer **PATERNOTTE**: U vindt het schandalig dat het college niet bezuinigt op kunst en cultuur. Dat is de vorige periode natuurlijk wel gebeurd. Dat wordt nu teruggedraaid. Mijn vraag aan u is eigenlijk: wat is voor u kunst?)

Ik ben geen expert als het gaat om kunst. Ik kijk graag naar kunst, maar nee, ik kan daar geen goed antwoord op geven. Ik hoop dat u het wel kunt, want u geeft dus die 7 miljoen euro aan kunst als containerbegrip. Waarom? U hebt daar gisteren geen antwoord op kunnen geven, toen ik het vroeg. Omdat kunst mooi klinkt, omdat D66 daarom voor kunst is en voor onderwijs, trouwens. Waar D66 voor is, daar gooit D66 een heleboel geld tegenaan. En wat we er voor gaan doen? Ik weet het niet.

(De heer **PATERNOTTE**: Kunst is mooi, omdat het in de haarvaten van de stad zit en alles kan zijn. Dat is het mooie in Amsterdam. Alles in Amsterdam kan. Iedereen kan alles zijn in Amsterdam en ook CDA'er. Dat vind ik zo mooi aan kunst.)

Het vervelende is dus dat iedereen wel alles kan zijn, maar als je dus iets bent, bijvoorbeeld gehandicapt, en je wilt gaan zwemmen, dat dat nu nog kan, maar straks misschien niet meer, omdat u die keuze maakt voor kunst en niet voor dat zwembad in Diemen.

Maar goed, dus wel het honderdvoudige aan kunst. Snapt u het? Nou, het CDA dus niet. Dit college geeft trouwens een geheel nieuwe betekenis aan de term 'linkse hobby'. Later deze vergadering komen we te spreken over het startdocument Erfpachthervorming. Helaas, gaat het college niet zo ver als het CDA zou willen, echte vrije keuze voor de koop van de grond. Maar er wordt zeker een stap in de goede richting

gezet. Waar het CDA zich zorgen over maakt en waarom ik daar in het kader van de voorjaarsnota aandacht voor vraag, is de beschikbare ambtelijke capaciteit in verhouding tot de bureaucratische omvang van de erfpachthervorming. 230.000 erfpachtcontracten. Alleen al het noemen van dit getal doet het ergste vrezen. Hierop moet wat het CDA betreft extra geïnvesteerd worden, om dit in goede banen te leiden. In de commissie zullen wij dan ook met voorstellen komen.

Afsluitend: Amsterdam bruist, bloeit en groeit en dat is mooi. Dat betekent tegelijkertijd een grote verantwoordelijkheid van ons als gemeente en als stad om naar elkaar die verantwoordelijke en zorgzame hoofdstad te zijn en te blijven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Kock voor diens eerste termijn. De tweede termijn volgt op 1 en 2 juli.

Wethouder **KOCK**: De algemene beschouwingen over de voorjaarsnota. Er is al heel veel gezegd. Uiteindelijk heeft alles met Financiën te maken. Dat is het mooie van die portefeuille, maar ook weer een beetje het beangstigende, want uiteindelijk ga je dan overal over. Er zijn heel veel dingen gezegd over ons beleid en over ambities en over keuzes die we maken en hoe we die financieren. Ik zal er zo meteen ook iets over zeggen, maar voordat ik dat doe, wil ik toch eerst naar de Financiën gaan in enge zin. Een van de doelstellingen van dit college is om te kijken of we de Financiën van Amsterdam kunnen verbeteren of de financiële functie kunnen versterken en of we de Financiën beter op orde kunnen brengen. Ik denk dat deze voorjaarsnota een eerste stapje in die richting is. Ik wil uiteenzetten waarom wij dat denken. Er zijn twee dingen die spelen binnen die financiële functie. In de eerste plaats is dat de financiële bedrijfsvoering, de financiële huishouding en wat daarbij allemaal nodig is. In de tweede plaats is dat de structuur van de begroting en wat er in die begroting staat en wat er niet in staat. Als het gaat om die financiële bedrijfsvoering, dan hebben wij daar gisteren al uitgebreid over gesproken in de context van de jaarrekening. Dus daar wil ik nu niet al te veel over zeggen anders dan dat ik denk dat het goed is dat het college in deze voorjaarsnota de keuze maakt om een aanzienlijk bedrag te investeren in de Directie Middelen en Control (DMC), om daar zowel kwalitatief als kwantitatief een verbetering te bewerkstelligen. Vandaar dat wij daar 2,5 miljoen euro structureel extra aan gaan besteden de komende jaren.

Om dat tweede blok van Financiën beter op orde te brengen is de vraag wat je doet met de begroting. Wat staat er in en wat staat er niet in? Ik wil toch een aantal dingen onderstrepen, die sommige mensen saai of onbelangrijk zullen vinden, maar waarvan ik denk dat het cruciaal is voor Amsterdam. Amsterdam had een ongekend aantal kleine reserves. Meer dan 300 reserves, ontzettend veel. Zowel bij de rekening als de voorjaarsnota bij elkaar opgeteld, ruimen wij er 150 op. Daar wordt die begroting transparanter van, daar wordt zij duidelijker van en ook minder kans dat er dingen gebeuren, waarvan je niet wilt dat ze gebeuren. Er waren een aantal bezuinigingen die op stelposten stonden, die niet realiseerbaar waren. Dat is helemaal niet erg. Mevrouw Moorman heeft gisteren uitgebreid verteld over de grote bezuinigingen tijdens het vorige college, honderden miljoenen. Dan is het helemaal niet zo raar dat er een paar niet realiseerbaar blijken. Die boeken we nu gewoon af, zodat dat duidelijk is.

De personeelsbegroting is opgeschoond. We hebben die van onderaf opnieuw opgebouwd en gekeken naar wat er financieel nodig is voor de formatie, zoals die vanaf 1 januari geldt. Daar bleek net iets minder voor nodig te zijn dan in de begroting stond. Dat is mooi. Dat was een kleine meevaller.

We hebben een aantal budgetten, die al jarenlang structureel onderbesteden, die hebben we afgeroomd. Ik denk zelf dat daar meer mogelijk is. We hebben er dit jaar maar vier kunnen vinden. Ik denk dat er meer budgetten zijn in die enorme begroting, waarvan je ziet dat ze jarenlang onderbesteden. Daar zullen we de komende jaren dus mee verder gaan, want ja, dat geld verdwijnt niet als er onderbesteed wordt. Het komt uiteindelijk in de rekening. Het is natuurlijk beter als we dat aan de voorkant structureel kunnen besteden.

Er is het afgelopen jaar ook veel gebeurd op het gebied van kaderstelling. Er is een nota P&C gekomen. We hebben de P&C-cyclus opnieuw ingericht, vandaar dat we vandaag praten over een voorjaarsnota en niet alleen maar over een kadernota en apart de viermaands. We hebben dat gecombineerd. Ik denk dat dat een goede zaak is. Er is een nota Afschrijven en waarderen gekomen. Er is een nieuw rentestelsel gekomen. Er zijn begrotingsregels gekomen en – ik wil de raad bedanken dat men het college daarin gesteund heeft – we hebben vanaf nu besloten om het rekeningresultaat in Amsterdam te bestemmen bij de voorjaarsnota, zodat je integraal kunt bestemmen over je rekeningresultaat van het huidige jaar en de ruimte die er al dan niet is voor toekomstige jaren.

Dan over het verhaal van deze voorjaarsnota. Waarom doen we nou, wat we doen? En hoe doen we het? Vorig jaar heeft het college een heel ambitieus akkoord neergelegd. Als je gaat kijken wat er verschoven wordt aan geld, dat is zo'n 170 miljoen euro. Dat is wat er verschoven wordt. Daarnaast wordt er natuurlijk ontzettend veel geïnvesteerd. Dus dat is een heel ambitieus akkoord, met ambitieuze plannen op het gebied van armoedebestrijding; ambitieuze plannen op het gebied van wonen. De heer Ivens heeft vanochtend het Woonakkoord gepresenteerd. Allemaal grote plannen; ambitieuze plannen op het gebied van lastenverlichting, enzovoort, enzovoort, enzovoort. Je kunt van mening verschillen over de samenstelling daarvan. De een wil meer dit, de ander wil meer dat, maar wij denken als college dat Amsterdam er niet beter van wordt als je alleen maar investeert in, ik noem maar wat, cultuur. Hoe belangrijk dat ook is. Of als je alleen maar investeert in armoedebestrijding; of alleen maar lasten verlicht. Die stad wordt alleen maar beter op het moment dat je kijkt naar alles wat er nodig is en een welafgewogen pakket van maatregelen neemt, investeren, lastenverlichting, onderwijs, cultuur, alles. Alles is belangrijk. Wij denken dat we een afgewogen pakket hebben. De vraag was natuurlijk, dat ambitieuze pakket is vorig jaar gepresenteerd, maar de vraag is natuurlijk of we boter bij de vis krijgen. Dat stond vorig jaar in het coalitieakkoord. Daar stond: slagvaardige overheid, 65 miljoen euro. Daar stond: subsidies, 30 miljoen euro. Daar stond: inkoop, 55 miljoen euro. De vraag was natuurlijk of dat geconcretiseerd en gespecificeerd kon worden. Het antwoord is op basis van deze voorjaarsnota: ja, dat kan. Dat was niet altijd makkelijk. Dat is ook niet zo raar als je zulke aanzienlijke ombuigingen wilt realiseren, omdat je die nodig hebt voor je ambities. Maar het is wel gelukt.

Wat ik zelf mooi vind aan wat we hier gedaan hebben, is dat er eigenlijk geen heilige huisjes zijn, geen taboes, want we kijken ook naar onszelf, naar onze organisatie, naar hoe dat efficiënter en hoe dat beter kan. Wij denken dat dat beter kan, dat dat efficiënter kan. En ja, dat zal gepaard gaan met minder mensen die voor de gemeente Amsterdam werken. We kijken ook naar hoe efficiënter …

(Mevrouw **VAN SOEST**: We hebben in één keer zo'n bulk aan bezuinigingen voor ons gekregen. Mijn vraag is of het niet beter was geweest dat u ook de raad had meegenomen in uw plannen. Nu kregen we ze zo in één boven op het hoofd. Bent u het met mij eens dat je daar in het vervolg, om er draagkracht voor te vinden, beter eerst de raad in mee moet nemen?)

Volgens mij hebben we dat gedaan onder andere door vorig jaar een uitgebreid debat over het coalitieakkoord te voeren. Daar is dit coalitieakkoord uitgekomen. Ik geloof niet dat iedereen daar voor heeft gestemd, maar we hebben wel een poging gedaan om u daarin mee te nemen.

(Mevrouw **VAN SOEST:** Ik heb vorig jaar het coalitieakkoord mee gesteund. Daar had ik echt hoge verwachtingen van. Als je dan kijkt naar de bezuinigingen, en nogmaals, die kregen we in één keer zo als lijst voor ons neus, is het niet beter voor de toekomst dat u daarin de raad mee neemt, zo van 'jongens, ik ben van plan dat en dat en dat'. Er zijn wat keuzes, we hebben ook geen keuzes voorgelegd gekregen. Het is in één keer een lijst. Bent u dat met mij eens?)

Ik kan u toezeggen dat we de komende vier weken in de commissies een poging zullen doen om u mee te nemen in de keuzes die wij voorleggen.

Ik wilde zeggen dat het goede wat we hier gedaan hebben …

(Mevrouw **MOORMAN**: Ik begrijp toch wel een beetje wat mevrouw Van Soest bedoelt, want dat werd ook wel in de commissie Financiën gezegd, onder andere door de heer Torn, dat we heel graag een afwegingskader hadden willen hebben, een resultaatanalyse, een visie. Dat was ons ook beloofd en dat is inmiddels ook naar ons toegekomen, maar helaas pas nadat we de lijst met bezuinigingen op subsidies hebben gekregen. We kregen de lijst natuurlijk bij de voorjaarsnota op 28 mei en pas op 2 juni was er een besluit genomen over de visie en de data-analyse en het afwegingskader. Is dat niet wat wonderlijk in de volgorde?)

Het was beter geweest als we dat op dezelfde dag hadden toegestuurd. We hebben altijd toegezegd dat we het kader en de afwegingscriteria in het proces van de voorjaarsnota samen met de keuze die we voorleggen, zouden bespreken met u. Nou, dat gebeurt nu ook, want u heeft het nu allebei. Die kader en die visie, die zijn gebruikt om tot keuzes te komen, die we hier nu voorleggen.

(Mevrouw **MOORMAN**: Dan toch nogmaals het proberen, want er staat een datum van 2 juni op het afwegingskader. Ik neem aan dat dus het college op 2 juni besloten heeft dat dit het afwegingskader is. Hoe kan dan daarvoor al een lijst in de voorjaarsnota staan met de verschillende bezuinigingen? Hoe verhoudt dat zich tot elkaar?)

Ik heb net al gezegd dat het beter was geweest als we dat op één dag hadden toegestuurd, maar u kunt er gerust van uitgaan dat het afwegingskader, dat we dat hebben gebruikt voor de keuzes die we u voorleggen, want dit is weliswaar een slagvaardig college, maar het lukt ons niet om u op 28 juni een lijst voor te leggen en dan in vier dagen een kader en een visie daarbij te maken. Dat is niet hoe het gegaan is. Het was beter geweest als het op dezelfde dag was toegestuurd. Dat is niet gebeurd. We kunnen het nu wel integraal bij de voorjaarsnota behandelen.

(Mevrouw **MOORMAN**: Het punt is niet het toesturen. Het punt is, wanneer en op basis waarvan maak je keuzes. En ik constateer dat eerst de keuze is gemaakt over de vraag welke keuzes we schrappen. Toen pas is besloten over het afwegingskader. Dat zijn namelijk de data. Op die manier is het naar ons toegekomen. Dus ik zou wel willen weten wat u eerst besloten hebt.)

Wat u zegt klopt niet. Ik zeg u dat wij het kader en de visie gebruikt hebben bij het maken van de keuzes.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ja, voordat u de indruk krijgt dat de hele oppositie meent dat zij meegenomen hadden willen worden, het is wat mij betreft heel goed dat het college die keuzes maakt en dat het college die keuze voorlegt aan de raad. Wij kunnen dan alternatieven verleggen, maar bestuur en zadel mij in ieder geval niet op met de keuzes die u als uitvoerend bestuur maakt. Dus wat mij betreft, prima hoe dat is gegaan. Ik ben het wel niet eens met de keuzes, maar het proces vind ik prima.)

Dank u voor het compliment, mevrouw Shahsavari-Jansen. Ik vervolg.

Wat je ziet is wat het college gedaan heeft bij deze voorjaarsnota en in het afgelopen jaar, dat is dat we allerlei dingen, die wellicht vanzelfsprekend waren geworden, onder het vergrootglas hebben gelegd. Dus we hebben naar de eigen organisatie gekeken; we hebben naar inkoop gekeken; we hebben inderdaad naar alle subsidies gekeken. Maar we houden bijvoorbeeld ook alle deelnemingen tegen het licht. Ik zou zeggen dat de rode draad is dat het college niet van plan is om vier jaar lang op de winkel te passen. Er zijn voor ons geen heilige huisjes. We willen gewoon echt het verschil maken.

Ik wil toch nog iets over de subsidies zeggen. Ik begrijp heel erg goed dat als je als organisatie te horen krijgt dat de subsidie, waar je soms al een heel aantal jaren gebruik van hebt gemaakt, als die wordt verminderd of wordt stopgezet, dat dat meer dan vervelend is en dat onplezierig en onprettig is en dat je dan denkt: wat moet ik nu? Dat begrijp ik heel erg goed. Dat begrijpen wij heel erg goed. Dit college vindt oprecht dat het heel verstandig is om eens in de zoveel tijd alle subsidies tegen het licht te houden en keuzes te maken. Vandaar ook dat we in die visie hebben opgeschreven dat, wat ons betreft, eens in de vier jaar alle meerjarige subsidies, periodieke subsidies, via een tender heroverwogen worden, zodat het niet meer zo is dat wie het eerst haalt, het eerst maalt of de vanzelfsprekendheid dat je jaren achtereen subsidie krijgt. Die subsidies worden betaald uit gemeenschapsgeld en het is belangrijk dat we daar altijd weer kritisch naar kijken.

(Mevrouw **VAN SOEST**: De keuzes om subsidies te korten en na te kijken, is prima. Maar wat voor afweging maakt u daar nu bij? Dat hebben we in het geheel gemist.)

Dat is een lastige vraag, want er zijn meer dan vijfduizend subsidies in Amsterdam en ik ben niet in staat om bij elke subsidie aan te geven wat de afweging is geweest, waar die wel verminderd of stopgezet is. Dat is echt een vraag die u in de commissies de komende weken met de verschillende vakwethouders kunt gaan bespreken. U heeft het kader, de visie, die we hebben gebruikt. Wij kijken allemaal uit naar dat gesprek.

Dit was eigenlijk alles wat ik wilde zeggen. Behalve dat ik er naar uitkijk, samen met mijn collega's, om in de komende weken in de commissies hier verder over door te praten. Op 30 juni ontvangt u schriftelijke preadviezen op de moties die gisteren zijn ingediend en op de moties en amendementen die ongetwijfeld nog gaan volgen de komende weken.

(De heer **GROOT WASSINK**: Wethouder, ik was zo benieuwd. Is het hier nu echt zo veel slechter dan in Oezbekistan?)

Ik ben daar twee keer geweest. Ik kan u met de hand op het hart zeggen dat het in Amsterdam heel erg veel beter is dan in Oezbekistan. In alle opzichten.

(De heer **GROOT WASSINK**: Dank voor deze toevoeging. Vindt u dan ook de uitspraak van Jan Paternotte niet wat merkwaardig dat er zo elke

week in de financiën wel iets blijkt waar ze het in Oezbekistan beter geregeld hebben?)

Nog even toevoegen aan wat ik zo net zei. Het is niet alleen beter in Amsterdam dan in Oezbekistan – en dat is niet alleen op alle terreinen zo, maar dat was al zo voordat dit college aantrad. Daar is echt geen twijfel over mogelijk. U kunt het ook als een verkapt compliment aan uw partij zien, die de afgelopen jaar de stad mede heeft bestuurd. Ik bedoel, de heer Paternotte geeft zo veel interviews, ik hou dat allemaal niet meer bij. Ik weet niet wat hij gezegd heeft. Hij heeft natuurlijk altijd gelijk.

(De heer **GROOT WASSINK**: Dat moet u natuurlijk niet zeggen. Dank dat u in ieder geval ruiterlijk toegeeft dat de heer Paternotte het ook regelmatig bij het verkeerde eind heeft.)

Volgens mij heb ik dat niet gezegd. Dit was het einde van mijn betoog.

Voorzitter: de heer Ünver

De **BURGEMEESTER**: Ik wil één opmerking graag maken. Dat gaat over het belangrijke punt van de liquidaties, waar de heer Paternotte gisteren over gesproken heeft en waar hij een suggestie over gedaan heeft, begrijp ik – mede ook door het interview vanochtend in de Telegraaf – om als gemeenteraad een hoorzitting te beleggen met experts. Ik wil vooropstellen dat ik de zorg van de heer Paternotte en van iedereen, en vanzelfsprekend zeker van de bevolking, over liquidaties die maar niet stoppen, totaal begrijp. We hebben er al verschillende keren in de commissie en in de raad over gesproken. Dus ik begrijp de zorg heel goed. Ik eindig er ook mee Ik zou het heel goed vinden als we in de commissie weer een update geven, als dat moet voor een deel vertrouwelijk en voor een ander deel juist niet vertrouwelijk, zodat de bevolking ook ziet dat we er zo veel mogelijk aan doen.

Een hoorzitting vind ik toch geen goed idee. Daar wou ik een opmerking over maken. Dat is mijn enige punt overigens ook. Allereerst is het van groot belang dat het strafrecht en het opsporingsonderzoek naar de liquidaties en het stoppen ervan, onder het OM valt. De gemeente is natuurlijk verantwoordelijk voor de nazorg én het zo veel mogelijk ondersteunen van politie en Justitie, bijvoorbeeld met de aanpak van de sleutelplaatsen. Hier is echter het OM aan zet en de politie in de uitvoering.

De experts van de politie en hetzelfde geldt voor de OM-mensen, die zouden niet naar zo'n hoorzitting kunnen komen. Die hele keten werkt voor dat andere gezag. U zou het daarom weer moeten doen met dezelfde mensen die u ook in de commissievergadering kunt spreken, namelijk de hoofdofficier en de hoofdcommissaris, die er vrijwel altijd bij is. Ik bied dus graag aan dat we dat weer een keer doen.

Nog een ander belangrijk punt is: Juridische experts, die wel zouden kunnen komen, zouden maar heel weinig kunnen zeggen, omdat het toch voor het overgrote deel om vertrouwelijke … Het is intelligence, dus daar kun je in het openbaar moeilijk over praten. Dat zou dus kunnen betekenen dat zoiets om al die redenen eerder leidt tot teleurstelling over wat daar uitkomt, dan dat het iets nieuws op zou leveren. Daarom ontraad ik de raad dat. Ik wil er graag aan toevoegen dat ik het vertrouwen heb dat de politie en het OM alles doen, maar dan ook alles doen, wat zij in redelijkheid kunnen doen en dat daarbij ook bijvoorbeeld de vorming van de nationale politie geen beletsel is. Alle agenten die nodig zijn, alle recherchecapaciteit die nodig is, die is er. Ik weet ook veel meer dan ik hier mag zeggen. Ik mag misschien wel wijzen op het feit dat dit alles begon met liquidaties in de openbare ruimte, die ellendige keer in de Staatsliedenbuurt. Daar waren 3 daders, van wie 1 in Marokko inmiddels tot 25 jaar is veroordeeld en de andere 2

nog niet zo lang geleden hier in Amsterdam zijn veroordeeld. Dus dat zeg ik even om te vertellen dat het heel moeilijk is om het te stoppen, maar dat het niet zo is dat de politie en het OM hierbij geen succes hebben.

Dus kortom, ik wil u heel graag informeren. Ik zie daarbij de raadscommissie als de wettelijke plek. Ik zie niet veel kans op succes in een hoorzitting van de gemeenteraad en denk dan dat die teleurstelling zou wekken. Dat moeten we juist voorkomen, maar nogmaals, ik ga graag het gesprek met de heer Paternotte en de andere raadsleden aan met de hoofdofficier en de hoofdcommissaris daar bij.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Ollongren.

Wethouder **OLLONGREN**: Ik heb ook met veel belangstelling geluisterd naar de raad gisteravond en zo net. Ik heb niet alleen naar de inhoud geluisterd, maar ook naar de intonatie, en dat naarmate de avond vorderde steeds beter, omdat ik hoopte zo af en toe een vraagteken te horen op de onderwerpen in mijn portefeuille. Dat waren er niet heel erg veel, maar ik heb er toch een paar genoteerd.

Velen van u hebben gesproken over de groei van de stad en omdat mevrouw Shahsavari-Jansen de laatste was heb ik, denk ik, haar onthouden: de stad bloeit, bruist en groeit. Zo is dat en dat vraagt om keuzes. Dat zijn volgens mij precies de keuzes, die het college ook maakt. Of het nu gaat over scholen, woningen of bijvoorbeeld atelierwoningen en of het nou gaat over handhaving of het ruimte creëren voor experimenten. Dat was een vraag van de SP, die zei dat er 1 miljoen euro is gereserveerd voor experimenten in het kader van de drukte. Is dat nodig? Nou, het college wil graag inzetten op het uitproberen van dingen, die de drukte helpen spreiden, die de stromen mensen helpen spreiden, maar die vooral ook ruimte geven aan initiatieven van bewoners en van ondernemers van bedrijven, die zelf goede ideeën hebben hoe dat te doen, wat niet hier hoeft te worden bedacht. Daarvoor zullen wij u voorstellen om dat geld in te zetten.

We hebben ook gekozen om meer geld in te zetten voor kunst en cultuur. Maar dat, mevrouw Shahsavari-Jansen, is pas in 2017. Daar gaan wij het gesprek nog graag over aan. Een paar opmerkingen nog over subsidies. Ik meen dat het de PvdA was, die zei dat Amsterdam Marketing meerjarig kan rekenen op dat geld. We komen hier vast nog over te spreken, maar dat wou ik even corrigeren. Het is gewoon een jaarlijkse afspraak, waar we nu met Amsterdam Marketing over in gesprek gaan. Het college vindt, dat gegeven de ontwikkeling – Amsterdam Marketing doet het overigens heel erg goed – er ruimte is om te praten over de bijdrage van de gemeente aan Amsterdam Marketing.

Wat betreft OBA heb ik de SP horen zeggen dat zij er de voorkeur voor zouden hebben om de filialen open te laten en die voor de centrale vestiging dan te bekijken. Ik begrijp dat heel goed, want de SP zegt dat ongetwijfeld vanuit het perspectief van spreiding over de hele stad. Dat zou precies mijn benadering zijn. Laten we zorgen dat er een dekkend stelsel is van OBA over Amsterdam. Dat moet het uitgangspunt zijn bij het gesprek met de OBA over de bezuiniging.

Er was ook een vraag gesteld over 2 miljoen voor de Eurotop. Ik hoop niet dat de burgemeester het heel erg vindt dat ik daar iets over zeg, want u, burgemeester, heeft daar een stuk over gestuurd naar de commissie AZ. Het Rijk draagt het leeuwendeel van de kosten. Het Rijk heeft daar een grote reservering voor gemaakt van 40 of 50 miljoen euro, ik weet het niet precies. Het geld dat Amsterdam er aan uitgeeft is dus ook bedoeld voor activiteiten, die Amsterdam graag wil doen, omdat het voorzitterschap nu eenmaal hier in Amsterdam is, dus zeg maar als gastheer van de gastheer. Het gaat ook over het

betrekken van Amsterdammers bij het voorzitterschap de eerste helft van 2016. Maar u zult daar van de burgemeester nog meer over horen.

Tot slot was er nog één vraag en die kwam van de heer Groot Wassink. Die ging over een citaat. Nou kan de heer Groot Wassink allerlei mensen citeren en dan zou ik hem er nooit op kunnen betrappen dat het citaat niet volledig is of onjuist. Al citeerde u Marx, Lenin of Bakoenin, ik zou het niet herkennen. Maar als u mij citeert, dan herken ik het wel. Uw citaat kwam in ieder geval niet uit mijn speech, mogelijkerwijs uit een krant. Dat zou kunnen, maar het ging over de Staat van de stad. Dat is een mooie bijeenkomst in de stadsschouwburg, ieder jaar. Ik ben er al tweemaal geweest inmiddels, met een duiding van de trends in de stad. Wat ik daar gezegd heb, was iets anders dan u suggereerde, want ik heb gesproken over de diversiteit van onze stad. Ik heb gesproken over het feit dat deze stad uit zo veel verschillende nationaliteiten bestaat, deze stad bestaat uit zo veel verschillende culturen en mensen met zulke verschillende talenten. Die verschillen, dat is ook ongelijkheid. Die ongelijkheid, mijnheer Groot Wassink, is iets anders dan onrecht. Dat is wat ik gezegd heb. Vervolgens heb ik mijn betoog vervolgd en heb ik gezegd dat wat dit college doet aan die ongelijkheid het creëren van gelijke kansen is voor iedereen. Dat vind ik ongelooflijk belangrijk. Dat is precies wat het college aan het doen is. Kansen voor een deel via het onderwijs, maar voor een deel ook voor mensen die al op een wat grotere afstand staan van bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, het zorgen voor de aansluiting op de arbeidsmarkt. Het creëren van kansen voor mbo'ers, als ze van hun opleiding afkomen, op een baan. Daar ging het verhaal over. Daar ging uw citaat niet over. Dat was wel de boodschap van het college bij de Staat van de stad.

(De heer **GROOT WASSINK**: Ik heb inderdaad niet uit de speech geciteerd, maar uit het stuk in Het Parool, waar u ook aangehaald wordt. Ik had u ook nog een andere vraag gesteld. Denkt u dat onderwijs, want dat is wel de suggestie, die in ieder geval in het stuk in Het Parool staat, daar voldoende voor is als u zegt dat we voor mbo'ers ook nog een beetje moeten doen? Ten tweede, kan ik dan ook rekenen op een positief preadvies?)

De preadviezen volgen nog. Dat is met de raad zo afgesproken, dus die zult u nog krijgen. Ik denk dat collega Kukenheim misschien nog iets gaat zeggen over dat kleine beetje via het mbo, want ik geloof dat wij daar toch een iets andere benadering van hebben. Nee, het onderwijs is natuurlijk niet het enige antwoord, maar het is wel een ontzettend belangrijk onderdeel van het antwoord. Als je wilt dat er gelijke kansen zijn, dan begint dat natuurlijk bij het onderwijs. Als je wilt dat mensen niet aan de zijkant komen te staan, maar inderdaad ergens terechtkunnen, dan moeten we mbo'ers stageplaatsen kunnen bieden. Daarvoor zijn wij in gesprek met Amsterdam, met werkgevers in Amsterdam. Dat geeft het college nu vorm. Ik geloof inderdaad dat dat de weg is naar het creëren van een gelijk speelveld en gelijke kansen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Vliegenthart.

Wethouder **VLIEGENTHART**: "De sociaaldemocratische gemeentepolitiek stelt zich niet ten doel in de een of andere gemeente het socialisme te vestigen. Het vestigen van het socialisme kan slechts internationaal en nationaal tot stand komen op grondslag van gemeenschappelijk bezit van grond en productiemiddelen." Dit is niet het standpunt van het college, maar het is wel de opening van het geschrift van Floor Wibaut uit 1919 over het programma van de sociaaldemocratische gemeentepolitiek. Ik heb gisteren veel gehoord in de raad, ook omtrent mijn armoedebeleid, dat deed vermoeden dat zowel de

linkse partij die zich in de linkse sociaaldemocratische traditie schaart, als die andere linkse partijen die denken dat we in Amsterdam alles moeten compenseren wat er vanuit Rijk en internationaal bij ons binnenkomt. Het antwoord, mevrouw Moorman, op of er gecompenseerd wordt, is nee. Er wordt niet gecompenseerd. Dit college kan niet compenseren wat de sociaaldemocratische staatssecretarissen Van Rijn en Kleinsma bij ons over de schutting kieperen. Wat wij doen, is wij repareren. Dat is de inzet van de sociaaldemocratie geweest in het begin van de twintigste eeuw. Dat is wat dit college heel concreet doet. Het doel van de sociaaldemocratische gemeentepolitiek, in de woorden van Wibaut, is het orgaan der gemeente meer en beter dienstbaar te maken tot inrichten en beheren van allerlei instellingen ter voorzieningen van de behoeften der ingezetenen, waarbij gestreefd wordt naar een grootst mogelijk gerief voor de verbruikers en er rekening wordt gehouden met hun economische positie. Krek, dat is het. Ik begrijp niet dat u daar zo veel stampij over maakt.

Er is één concrete vraag gesteld door mevrouw Van Soest over het plan om ouderen weer aan het werk te krijgen, dat heb ik u in de commissie aangeboden. Het stond geagendeerd voor de commissie van 20 mei. U hebt besloten om het over het reces heen te tillen. Dan wissel ik graag met u van gedachten.

(Mevrouw **MOORMAN**: Een groot sociaaldemocraat in het verleden zei ook 'spreiding van inkomen, macht en kennis', overigens ook lang hier in de gemeenteraad gezeten. We zien nu in de stad dat er een steeds grotere ongelijkheid ontstaat, een ongelijkheid waarvan wij ook in onze bijdrage hebben aangegeven dat wij die ons zouden moeten aantrekken. Wat is het college nou precies van plan om die ongelijkheid te bestrijden?)

Het is inderdaad hetgeen de heer Wibaut zei. Volgens mij moet u voor het aanpakken van de ongelijkheid, van de inkomenspolitiek, van de vermogenspolitiek in Den Haag zijn. Daar zitten partijgenoten van u. Die kunnen dag in dag uit dat probleem adresseren en aanpakken. Wat wij in Amsterdam doen, bijvoorbeeld bij het aanpakken van armoede, is uiteindelijk er voor zorgen dat de dikte van de portemonnee niet hoeft uit te maken of je mee kunt doen in deze gemeente ja of nee. Daar ben ik groots op.

(Mevrouw **MOORMAN**: Ik heb een aanbeveling voor de heer Vliegenthart. Ik beveel hem vooral aan om de geschriften over wethouderssocialisme, die vaak trouwens ook terugslaan op Wibaut, die dat lokaal heeft kunnen doen, er nog eens op na te slaan.)

Ik stel vast dat ik de enige ben die uit het wethouderssocialisme vandaag en gisteren geciteerd heeft. U kunt me nou veel verwijten, maar als ik dan eens met een paar rake citaten kom, kunt u bij de volgende algemene beschouwingen daar reactie op van mij verwachten.

(De heer **GROOT WASSINK**: Wethouder, u weet ik ben socialist noch sociaaldemocraat. Dus ik voel me op zich niet direct aangesproken door uw citaat, hoewel ik het wel in grote lijnen met u eens ben. Wilt u dan de analyse die ik gisteren maakte, dat met de armoedevoorziening die we in deze stad hebben, de groep daar net boven nog steeds grote moeite heeft en het lastig heeft in de omstandigheden waarin deze stad zich bevindt.)

In deze stad zijn heel veel mensen die moeite hebben om het hoofd boven water te houden. Dat komt door de economische crisis waarmee we te maken hebben en die probeer ik zo goed mogelijk neer te zetten. Ik zeg wel 'een gulden kan je maar één keer uitgeven'. En als we hem uit moeten geven als het gaat om armoedebeleid, dan wil ik hem ook daar inzetten waar die het hardst nodig is.

(De heer **GROOT WASSINK**: Ik vind ook dat u ruim baan gegeven moet worden, maar ik zou ook willen dat we meer euro's uitgeven. Kan ik dan ook van deze socialistische wethouder bijvoorbeeld een voorstel verwachten om de grens niet alleen naar 120 te trekken, maar ook daar boven?)

Niet in deze collegeperiode.

(Mevrouw **MOORMAN**: De heer Vliegenthart daagt mij natuurlijk uit. Floor Wibaut leende bijvoorbeeld in de jaren twintig van de vorige eeuw geld in Engeland om inderdaad hier in de stad te investeren, met name in woningbouw, maar ook bijvoorbeeld in een vismarkt. Dat was een manier waarop hij zijn wethouderssocialisme liet zien. Hij trok zich daarbij niet zo veel aan van Den Haag. Vindt u nou niet dat het wat raar is in deze tijd met een externe rentestand van 1,1% dat wij de schuld gaan aflossen, terwijl we er zo veel goeds mee zouden kunnen doen in de stad?)

Nee, ik vind dat we een coalitieakkoord hebben, waarin genoeg te vinden is, waarin het smaldeel, waarvan de heer Groot Wassink meldde dat het er twee waren, waarbij de heer Wibaut in zijn uppie begon. Dus ik was heel nieuwsgierig te weten hoe de heer Groot Wassink dan in 1914 had geageerd tegen dat college. Zonder aanziens des persoons zou hij dat ongetwijfeld hebben gedaan.

Ik zeg tegen mevrouw Moorman, nee, ik maak mij zorgen over de stad. Daarom werk ik dag in dag uit om er voor te zorgen dat zij die het lastig hebben het hoofd boven water kunnen houden en volwaardig mee kunnen doen. Dat doen we met de middelen die we hebben en daar doen we het de komende vier jaar mee.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Ivens.

Wethouder **IVENS**: Aan het wedstrijdje wie de klassiekers goed genoeg kent, doe ik even niet mee, want dan krijg ik allemaal multiplechoicevragen en daar was ik altijd slecht in. Ik ben wel blij dat er een aantal inhoudelijke vragen over mijn thema's gesteld zijn. Als eerste natuurlijk de Partij voor de Ouderen en het CDA dankt voor de complimenten voor het programma Ouderenhuisvesting. Niet heel gek van u beiden, want u hebt er allebei, en meerdere partijen in de raad zal ik aankijken, uw bijdragen aan geleverd. Over drie weken gaan we er hier verder over praten. Ik heb van een aantal partijen zorgen gehoord over de vraag hoe het nu gaat met de sociale woningvoorraad in Amsterdam. Ook daar gaan we het de komende weken met elkaar nog veel over hebben. Ik zie nu al uit naar de debatten. D66 uitte terecht zorgen over, u zei, 1 miljoen vierkante meter leegstand. Ik hoop dat we daar snel naar toegaan, maar het is toch 1,3 miljoen vierkante meter leegstaande kantoorruimte. Dus nog meer zelfs. We zien dat we aan de ene kant enorm bezig zijn om dat te transformeren naar dingen die wel nuttig zijn voor de stad, maar aan de andere kant zien we dat bedrijven nog steeds minder plek nodig hebben, dus we zien het ook steeds weer ontstaan. Ik moet u dus heel eerlijk zeggen dat ik denk dat we er voorlopig nog niet helemaal van af zijn. We zullen aan de slag blijven om zo veel mogelijk te transformeren en de ruimte nuttig in te zetten voor de stad.

Dan zijn er concrete vragen gesteld door de heer Van Lammeren over dierenwelzijn. Ik was erg blij met uw bijdrage, want totdat u het woord nam, was het woord 'dierenwelzijn' nog niet gevallen. Dus ik ben blij dat we het er toch nog over kunnen hebben. U geeft terecht aan dat de dierenambulance wel degelijk ook een wettelijke taak uitvoert. Inderdaad, bij de toegestuurde stukken zat ook een briefje van het college dat dat ambtelijke exercities waren, waarin een aantal dingen stond dat niet in alles het standpunt

van het college is. De dierenambulance heeft inderdaad een wettelijke taak. Daarnaast doen ze nog iets meer, maar ze hebben ook een wettelijke taak en daarin is het college niet van standpunt gewijzigd.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Zeg de wethouder nu gewoon dat de stukken die wij officieel krijgen toegezonden, dat daar gewoon fouten in staan over wettelijke en niet-wettelijke taken?)

Het zijn ambtelijke exercities die u hebt meegekregen over die subsidies, die op verzoek van de raad aan u verstuurd zijn. Formeel is het collegebesluit nog steeds hetzelfde. Daar is niets in veranderd. Het is geen collegebesluit trouwens, het is gewoon zo. De dierenambulance vervoert dieren voor de stad Amsterdam en waar dat zwerfdieren en kadavers betreft, is dat een wettelijke taak.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Nou wordt het interessant. We hebben net gehoord dat alle subsidies volgens een kader worden afgewogen. Echter de overweging om de dierenambulance te korten, is gebaseerd op de veronderstelling dat het geen wettelijke taak zou zijn en omdat Amsterdam heel coulant is dat ze er voor betaalt. Ik mag aannemen dat het college met het aannemen van deze fout de korting van de subsidie op de dierenambulance per direct gaat heroverwegen.)

We hebben met de dierenambulance al heel lang een gesprek gehad en ook al heel lang een afspraak over het bedrag waar zij naar toe gaan qua subsidie. Dat is een bedrag waarbij we 100% van de wettelijke taken en 50% van de zorgtaken vergoeden. Dat is een afspraak die al lang geldt. Hier is precies gedaan wat een aantal raadsleden vroeg, namelijk of er van tevoren met de organisatie overleg is geweest. Ja, met de dierenambulance is van tevoren overleg geweest. Er is een bedrag afgesproken waarvoor ze dat product de komende jaren gaan leveren. Daar hebben we samen met de dierenambulance afspraken over gemaakt. Dat gaan we dus ook doen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Wat u nu voorstelt, wethouder, is niet juist. Ik ken de dierenambulance erg goed. De directeur is inmiddels gewisseld. Waar het om ging, is dat de gemeente het als opdracht neergelegd heeft en ziet dat het minder kan. De dierenambulance, en dat hebben we meermalen in de media kunnen lezen, zegt dat zij hun taken niet meer kunnen uitoefenen met het huidige budget. Ik vraag u, want u zegt dat er afspraken zijn, maar ik heb een andere vraag aan u gesteld. De vraag die ik stelde is – want u heeft een verkeerd toetsingskader toegepast, dat staat namelijk in de stukken die we gekregen hebben met de voorjaarsnota: gaat het college deze korting heroverwegen, want die is gebaseerd op de veronderstelling dat zij geen wettelijke taken uitvoeren? Dat is wat in de stukken staat.

Het college heeft voorstellen gedaan rondom de dierenwelzijnssubsidies. Dat zijn voorstellen die we bij de raad hebben ingediend, dus het is aan u hoe u omgaat met deze voorstellen. Daarbij wel gezegd hebbend dat een dierenambulance natuurlijk niet staat te juichen op het moment dat er bezuinigd wordt op de subsidie, maar ik probeer u aan te geven dat dat ook in overleg met hen is gebeurd en dat dat is afgestemd. Ze weten al sinds een langere periode waar ze naar toe moeten met betrekking tot deze bezuiniging. Ik had gedacht dat ik de heer Van Lammeren enigszins gerust kon stellen dat we deze taak van de dierenambulance nog steeds van groot belang vinden.

Datzelfde hoop ik ook te gaan doen waar het gaat om … Ja, de manier waarop het verantwoord staat. U heeft natuurlijk een terecht punt. Het is gek als bij de subsidies staat dat er ambtelijke ondersteuning betaald wordt. Het gaat niet zo zeer om dat geld,

natuurlijk moeten de mensen in de gemeente betaald worden, maar het staat wat onhandig als dat in de subsidiebijdrage zit. Dus dat willen we bij de begroting 2016 een keer recht zetten, want het staat al jaren op een vreemde manier in de stukken van de gemeente Amsterdam.

(De heer **VAN LAMMEREN**: En mijn vraag was deze: was er één andere subsidie van die ongelooflijke lijst, van die 640 miljoen euro, die wij jaarlijks aan subsidie uitdelen, is er één andere subsidiepost waar de ambtelijke ondersteuning uit de subsidie wordt gehaald?)

Ik mag hopen van niet, want zoals ik aangeef, ik vind dat niet de manier waarop je dat doet. Dus dat gaan wij vanaf de begroting voor volgend jaar, maar hierover zullen we al eerder van gedachten wisselen, gaan we dat netter in een begroting zetten. Er komt een apart stukje in de begroting over dierenwelzijn, want we willen dierenwelzijn de plek geven die het verdient met ook de ambtenaren die dat verdienen.

(De heer Van Lammeren: Ik heb dan twee vragen, die ik in één keer zal stellen gezien de tijd. De eerste vraag is: Is de wethouder met mij van mening dat je wettelijke taken niet in een subsidie moet regelen, maar dat je dat gewoon structureel moet opnemen? Gaat de wethouder dat meenemen?

De tweede vraag is: Hoe verklaart u de opmerking in de jaarrekening 2014 'voor ambtelijke ondersteuning is geen capaciteit meer', terwijl het wel uit de subsidie wordt gehaald? Gaat de wethouder dat ook regelen, zodat er in 2016 nog steeds ambtelijke ondersteuning is voor dierenwelzijn?)

In de begroting 2016 willen we inderdaad zorgen dat er goed opgenomen staat dat we voldoende ondersteuning voor dierenwelzijn kunnen hebben. Het gaat mij erom dat wettelijke taken gedaan gaan worden. Of dat nu via een aanbesteding is, via subsidie of op welke manier dan ook, het gaat mij er om dat de wettelijke taak uitgevoerd wordt. Dus dat is mijn antwoord op de eerste vraag.

(De heer **GROOT WASSINK**: Ja, ik zat even te wachten, want ik nam aan dat de heer Van Dantzig er zelf mee zou komen. Zou u nog kunnen bespiegelen op dat pruttelende proefballonnetje van die verklikkersbonus dat als je een illegale verhuurder aangeeft, je dan twee jaar gewoon in je huis mag blijven.

U kunt mij eraan houden dat wij daarop gaan bespiegelen, want alle moties die zijn ingediend, en dit is er eentje, daar ga ik natuurlijk netjes op antwoorden, zodat u dat bij de eindafweging over drie weken kunt betrekken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van der Burg.

Wethouder **VAN DER BURG**: Ik werd toch gisteren de hele tijd heen en weer geslingerd. Voor, pak hem beet, zestien zetels in de raad was het vorige college fantastisch en deugde van dit college niks. En voor pak hem beet twintig zetels in de raad is dit college fantastisch en deugt het vorige college niet. U begrijpt dat ik daar ambivalent in zit. Dat deed mij denken aan zijn favoriete citaat van Deng Xiaoping, dat zal de heer Groot Wassink aanspreken, het maakt niet uit welke kleur een kat heeft, als hij maar muizen vangt. Zowel het vorige college was knetterhard aan het werk om deze stad beter te maken en dat doet het nieuwe college. Dat is, volgens mij, wat ons allemaal bindt.

Mevrouw Shahsavari-Jansen, er zijn twee redenen waarom ik u niet mijn lievelings-CDA'er kan noemen. Op de tweede plaats komt de heer Van Drooge. Ik kan die

man alleen maar hogelijk waarderen om heel veel redenen en de eerste plaats is voor mijn moeder, die elf jaar namens het CDA in de deelraad heeft gezeten. Dus ik kan u niet de meest favoriete CDA'er aller tijden noemen, maar u komt wel een heel eind want u hebt een heel belangrijk punt als u zegt dat wij met de stad verder moeten, dat wij ruimte moeten creëren voor de stad. Bij het creëren van ruimte voor de stad hoort dus ook dat we bijvoorbeeld IJburg II gaan opspuiten.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik ben natuurlijk erg teleurgesteld dat ik slechts maximaal op de derde plek terechtkom, maar ben wel blij dat dat om een inhoudelijke reden is en dat we op één lijn zitten als het gaat om IJburg.)

Ik zal de relatie niet verpesten door een hele flauwe opmerking te maken over dat je als CDA'er ook blij kunt zijn op een plek, maar ik doe dat op een ander moment, want we houden de relatie goed vandaag. U hebt dus gelijk met betrekking tot IJburg II. Laat ik u even meenemen naar de keuzes waar u als raad de komende drie jaar voor komt te staan. Het opspuiten gaat, pak hem beet 100 tot 140 miljoen euro kosten. U heeft de burgemeester al een aantal keren horen zeggen aan de bewoners in Amsterdam Noord dat er verbindingen komen met Centrum en Noord. Stel dat we twee van die verbindingen aanleggen, dan kost dat ook iets in die orde van grootte. U heeft in de commissie laatst ook gezien dat wij een vergelijkbaar bedrag moeten uittrekken voor versnellingslocaties om ervoor te zorgen dat we op de plekken die we nu hebben, kunnen gaan bouwen. Dan zit je al op ruim 400 miljoen euro. Dus we moeten nog wel even doorgaan met het creëren van woningbouwproductie, het creëren van kantoren, zodat we inderdaad voldoende geld hebben om uw en mijn plan te kunnen uitvoeren. Ik reken de komende tijd erg op uw steun. Maar, mevrouw Shahsavari-Jansen, u heeft wel volkomen gelijk.

Ik richt me nu het meest op de subsidies. Daar is ook gisteren het meest over gezegd. Natuurlijk komen we er nog over te spreken in de commissie. Ik denkt dat we ook recht doen aan de discussie hier als we bij een paar punten stilstaan.

Ten eerste heb ik mij een tijdje geleden gestoord aan een uitspraak van de PvdA-voorzitter Spekman, die op een gegeven moment zei 'nivelleren is een feestje'. Dat stoorde mij om twee redenen. Eén je moet je coalitiepartij niet openlijk willen pesten en treiteren. Dat is volgens mij nooit goed voor een relatie. En twee, als je weet dat je bepaalde groepen mensen pijn doet, dan moet je het geen feestje noemen. Als je nu kijkt naar subsidies, dan is het niet leuk wat we nu doen. Er zit één specifieke subsidie bij – ik zal het u maar gewoon zeggen – waar ik voor sta, geen enkel misverstand erover. Ik sta voor het besluit van het college en ook voor mijn eigen besluit daarin, maar die mij wel buikpijn opleverde. Daar kom ik nog over te spreken. Het is wel zo, denk ik, dat we naar de subsidies hebben gekeken. Als ik kijk naar de grote subsidies waarop bezuinigd wordt, de grote post in mijn eigen portefeuille, beschermd wonen en de maatschappelijke opvang, dan ben ik er oprecht van overtuigd dat het niet alleen kan, maar zeker ook, omdat we de bezuiniging ook koppelen aan bijvoorbeeld extra woningen, waardoor we doorstroom kunnen realiseren, dan ben ik ervan overtuigd dat als wij dit doen, we er ook nog een keertje in kunnen slagen om op kwalitatief niveau iets te bereiken. U mag mij en collega Ivens én collega Vliegenthart eraan houden, dat als we bijvoorbeeld kijken naar de maatschappelijke opvang dat ik als wethouder RO, ik zeg het nog maar een paar keer, omdat ik het ook in de commissie Welzijn heb gezegd, als wethouder RO heb ik tegen collega Ivens gezegd, als jij voor tien jaar duizend tijdelijke woningen neerzet, dan krijg jij van mij die grond gratis. Op het moment dat Ivens die duizend woningen gaat bouwen, dan is dat zijn taakstelling Ondertussen gaat Vliegenhart aan de gang om voor schuldhulpverlening aan de slag te gaan, zodat we die mensen ook echt een kans geven.

Dan ben ik ervan overtuigd dat als het gaat om beschermd wonen en als het gaat om maatschappelijke opvang, deze bezuinigingen niet alleen acceptabel zijn, echt kunnen, maar ook een bijdrage kunnen leveren aan kwaliteitsverbetering. Daar ben ik oprecht van overtuigd.

(De heer **POORTER**: Een aantal jaren geleden heeft deze raad al een motie-Hoek aangenomen om meer doorstroomwoningen te realiseren voor dak- en thuislozen. Waarom gaat iets dat een paar jaar geleden niet is gelukt de wethouder nu wel lukken?)

Een van de dingen die u de in vorige periode heeft gezien, is dat het heel moeilijk was om woningen te bouwen, überhaupt woningen te bouwen. Het geld waar u aan refereert, dat was precies voor maatschappelijke opvang. Dat was waar die Hoekgelden voor zijn ingezet. Wat we hier willen doen, is kijken hoe wij via bijvoorbeeld vergelijkbare bouw als we voor studenten doen, woningen neer kunnen zetten. De woningmarkt trekt bovendien aan. Er is al weer meer mogelijk dan in het verleden het geval was. Los van de kritische component in de vraag, die ik snap, denk ik wel dat u het als PvdA'er met mij eens bent dat we er naar moeten streven om maatschappelijke opvang zo snel mogelijk leeg te krijgen, want het grootste probleem in de maatschappelijke opvang is het niet goed door kunnen stromen. Dus op dat punt zal u het toch met mij eens zijn, los van de vraag of u het met de bezuiniging eens bent.

(De heer **POORTER**: Dat is volstrekt helder. Natuurlijk is het doel om een dakloze zo snel mogelijk een dak boven zijn hoofd te bieden en stabiliteit te bieden. Maar daar zijn we nu al vier jaar mee bezig onder uw leiding. We hebben eerst de herijking gehad en we gaan nu opnieuw bezuinigen. We gaan eigenlijk de dak- en thuislozen opnieuw herijken. Waarom kunt u ons deze keer garanderen dat het wel gaat lukken?)

Dan denk je, ik kies een bijdrage met verbinding, maar dat komt niet bij iedereen helemaal binnen. Nou weet je wat, dan doe ik niet alleen een brug naar IJburg, maar dan doe ik er ook nog eentje naar de PvdA. Ik ben er echt van overtuigd dat wij de komende tijd met elkaar moeten kijken hoe wij er voor kunnen zorgen dat we die woningen neerzetten. Tijdelijke woningen, zoals we dat met studentenwoningen doen, kan sneller en kan op meer plekken. En we zullen dit doen, omdat we zien, ook al omdat we verantwoordelijk zijn geworden voor beschermd wonen, en nog met elkaar te spreken komen over de wachtlijst die er is, dat we dat niet gaan redden als we niet zorgen voor doorstroming in de maatschappelijke opvang. Als we er niet voor zorgen, om het met een naar woord te zeggen, ambulantiseren. We zullen het met elkaar moeten doen. Daar zit volgens mij ook geen enkele inhoudelijke strijd tussen de PvdA, GroenLinks en het college. Misschien dat u zegt dat u het liever zou besteden aan andere dingen of 'bezuinig wel, maar besteed het dan om andere bezuinigingen ongedaan te maken'. Maar volgens mij, op de inhoudelijke opdracht, zijn u en ik het gewoon eens.

(De heer **POORTER**: Dan wil ik nog een laatste garantie van de wethouder. Gaat u ons garanderen dat die bezuinigingen pas ingaan op het moment dat die woningen er zijn. U gaat niet bezuinigen op de keten, totdat die woningen gerealiseerd zijn. Dat is wat u ons nu hier belooft.)

Wat wij als college in de voorjaarsnota hebben gezegd, is dat wij de bezuiniging in de maatschappelijke opvang koppelen aan het realiseren van woningen. Geen geld, geen Zwitsers, geen woningen, geen doorstroming vanuit de maatschappelijke opvang.

(De heer **POORTER**: Ik vraag u om een belofte, geen bezuiniging voor beschermd wonen en daklozen totdat die woningen gerealiseerd zijn.)

Dan kom ik zo nog even op de systematiek hoe het zit met bezuinigen. U ziet dat wij nu het voorstel doen om te bezuinigen op de maatschappelijke opvang. U ziet ook dat we dat niet volgend jaar doen. We zeggen dat we tijd nodig hebben om te bouwen. Het ligt dus zeer voor de hand dat op het moment wij de middelen niet of onvoldoende realiseren, we dan bij u terug moeten komen. We nemen nu wel het besluit om dat te doen. Daar kom ik straks nog even op naar aanleiding van een van uw moties. Heel nadrukkelijk, we moeten die woningen realiseren, dan kan die doorstroming komen en dan zeggen wij: dan kun je ook bezuinigen.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Ik hoor wethouder Van der Burg net zeggen dat het hem pijn doet, die bezuinigingen. Mijn vraag is: hoe denkt u over AGO?)

Ik heb gezegd dat ik echt denk dat bezuinigingen kunnen en zeker de twee grote, waar veel aandacht voor is geweest, namelijk beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. Met behoud van de kwaliteit die we op inhoud allemaal nastreven en waar geen verschil van mening is. Als het gaat om het AGO-zwembad, dan denk ik dat als we deze bezuiniging doorvoeren, het voor het AGO-zwembad erg zwaar wordt. Daarom noemde ik ze niet in het rijtje van de maatschappelijke opvang en van beschermd wonen, omdat ik dáár denk dat we de kwaliteit en het aanbod kunnen behouden en op sommige punten zelfs kunnen verbeteren. Dat zal bij AGO niet gaan. Op het moment dat wij deze bezuiniging doorvoeren, dan zal dat gevolgen hebben voor het AGO-zwembad en de kwaliteit die daarmee geleverd wordt. Daarom noem ik hem niet in dit rijtje.

Ik wilde u ook nog zeggen: welke bezuiniging doet mij nu echt het meeste pijn? Nogmaals, met de kanttekening, ik stel u voor, en dat is niet om er afstand van te nemen, dat is de bezuiniging die er ook in staat en die heet 'belangenbehartiging instellingen', maar waar al die kleine clubjes onder zitten. Die doet mij eigenlijk het meeste pijn. In sommige gevallen komen we daar nog wel uit, omdat we het op een andere manier kunnen doen, maar dat is gewoon wel een pijnlijke. Ik wist dat toen ik het ging zeggen, ik het risico liep dat iedereen erover gaat twitteren: 'Van der Burg zegt maatregelen zijn pijnlijk, omdat hij het debat aangaat', maar ik vind ook dat we gewoon moeten zeggen dat bezuinigen niet fijn is. Bezuinigen is pijnlijk. Als het geen pijn doet, dan doe je je werk volgens mij niet goed.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Ik ben benieuwd naar de mening van de heer Van der Burg over waar we dan de mensen naar toe gaan doen, die nu gebruikmaken van het AGO-zwembad. Ik heb gisteren al aangegeven dat dat niet kan in De Werf en ook niet in het Noorderparkbad. Waar denkt u dat dan te kunnen voortzetten voor die zeer kwetsbare mensen?)

U zei De Werf, maar u bedoelde waarschijnlijk het Ronald McDonald Centre. Ik denk dat we inderdaad moeten gaan kijken welke van deze doelgroepen wel naar het Ronald McDonald Centre kunnen, een ondergebruikt zwembad. Het is een ondergebruikt centrum. Juist op tijdstippen dat de doelgroepen die naar het AGO-bad gaan, zitten de kinderen, voor wie het Ronald McDonald Centre is gebouwd op school en maken daar veel minder gebruik van. Dus we moeten voor een deel daar wel mee in gesprek gaan, want dan kunnen we ook de exploitatie van het Ronald McDonald Centre beter maken, een zwembad optimaal gebruiken en dan hebben we het ook vaak met elkaar over het optimaal gebruiken van voorzieningen. Voor een deel kunnen we kijken hoe we andere zwembaden toegankelijker kunnen maken. In zijn algemeenheid vind ik sowieso dat we moeten kijken hoe we sport en bewegingsvoorzieningen veel meer voor iedereen toegankelijk kunnen maken, dan dat we zeggen: als je gehandicapt bent, dan hebben we een of twee plekken voor je en in de rest van de stad is dat niet het geval. Dus we moeten

gezamenlijk kijken. Maar geen enkel misverstand, mevrouw Van Soest. Daarmee is deze maatregel nog steeds een pijnlijke maatregel.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Kan de wethouder ons dan garanderen dat zo lang er nog geen goede voorziening is voor die mensen, zij kunnen blijven zwemmen in Diemen? Mijn tweede vraag is: zorgt de wethouder ook voor vervoer? U weet dat het Ronald McDonaldhuis niet te bereiken is.

Die laatste vraag, ik weet niet of als jij een oudere bent die vanuit Nieuw West naar Diemen gaat, het vervoer dan een stuk minder problematisch is dan naar Noord. Los daarvan, nee, om op uw eerste vraag te antwoorden, nee, die garantie geef ik niet, want u ziet in de voorstellen van ons dat wij de subsidie in 2017 willen stoppen. De enige manier om die garantie te geven is als de Partij voor de Ouderen een motie indient met een deugdelijke dekking om die door te laten gaan. Ik kan met niet voorstellen dat u niet met een voorstel gaat komen om dit tegen te gaan.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Het gaat over het vervoer. In Diemen stopt de tram voor de AGO. Dat weet u ook. Bij het Ronald McDonaldhuis is de afstand van de bushalte naar het zwembad veel te groot.)

Een deel van het publiek dat bij het ABO-zwembad komt, komt niet met lijn 9. Dat is precies de reden waarom ze naar het AOG-zwembad gaan, want de meeste mensen die met lijn 9 kunnen reizen, kunnen het ook met een van de andere trams, die gewoon aflevert bij een zwembad dat niet wegbezuinigd is in dit voorstel. Dus het gaat om een specifieke groep. Daar moeten we naar kijken. Dan is het vergelijkbaar met mensen die nu naar het AGO-bad gaan.

(De heer **POORTER**: Ik kom nog even terug op de bezuinigingen in de dragende samenleving, die de wethouder pijn doen. Die doen ook ons pijn. Ze zijn niet alleen pijnlijk, maar ook stom. We hebben het hier over relatief kleine bezuinigingen op buitengewoon belangrijke punten. Alleen bijvoorbeeld de CABO, daar werken zestig vrijwilligers voor, die doen goed werk voor migrantenouderen. Daar staat 2,2 fte tegenover. Dit zijn juist de punten waar we voor knokken om te zorgen dat die informele zorg op gang komt. Daar investeert u miljoenen in met allerlei coördinatoren tussen formele en informele zorg. Daarom noem ik het stom om hierop te bezuinigen.)

Twee dingen. Ik heb gezegd dat ik de bezuinigingen op de belangenbehartigende instellingen de meest pijnlijke maatregelen vond en dat ik daar die buikpijn bij voelde. Dan heb ik iets gezegd over CABO. Dat is één. En twee, ik heb goed geluisterd naar de insprekers die vorige week inspraken. Daar is op sommige punten ook wat op af te dingen. Ik heb mensen horen zeggen, die spraken voor een organisatie die zeker 7500 euro of minder kreeg, dat zij op jaarbasis honderden mensen helpen. Laat ik een beter voorbeeld noemen, een bezuiniging die er ook in zit. Dat was de bezuiniging op het Max Euwecentrum. Daar heb ik letterlijk tegen de inspreker gezegd dat wij de 30.000 euro subsidie van het Max Euwecentrum niet kunnen missen voor de 77.000 mensen die jaarlijks bij ons komen. Als die 77.000 mensen € 0,50 betalen, heb je niet alleen de bezuiniging van 30.000 euro gecompenseerd, maar zelfs een groter budget. Zo mag je ook best naar subsidies kijken. Is het niet mogelijk om te zeggen, als je zegt dat je met 300 mensen bent en een bijdrage krijgt van de gemeente van 7500 euro per jaar, dat is 150 euro per week, 300 mensen, dat je dan zo'n bijdrage mag vragen? Niet altijd, want ik besef dondersgoed dat € 0,50 per week 26 euro per jaar is en dat dat voor sommige mensen best veel geld is om een contributie op te betalen, maar kijken naar óf mensen iets kunnen doen. Ja, dat kun je wel degelijk vragen. Maar ik zei u ook dat het pijn deed,

bijvoorbeeld, omdat ik de letterlijke en figuurlijke pijn van de ouders van Ypsilon dondersgoed snap. Ik ben wel met die ouders gaan kijken wat er wel kan en wat er niet kan.

(De heer **POORTER**: Daar wil ik over doorpraten, want er is ook de MKBA, die gaat over de basisvoorzieningen en die gaat juist aantonen, dat hebben we al gehoord van de onderzoekers in de voorgaande MKBA's, dat we juist moeten gaan investeren in die dragende samenleving om later hogere kosten te gaan besparen. Dat is de reden waarom ik het stomme bezuinigingen noem.)

Ja, die laat ik voor u. Maar laat ik dan bij u neerleggen, of beter gezegd, bij de PvdA. U komt nu met een motie over die 6 miljoen euro. U gebruikt daarvoor die dekking van die 9 miljoen euro en volgens u heb je dan nog geld over. Even voor de helderheid. Als u niet komt met een amendement met een dekking van 25 miljoen euro, maar met een amendement komt van 6 miljoen euro, dan kunt u, als u daar een meerderheid voor krijgt, de bezuinigingen van 2016 schrappen, maar dan blijven de instellingen, die in 2017 en in 2018 gekort worden in ieder geval in onzekerheid tot het moment waarop de nieuwe bezuinigingen alsnog zijn weggehaald. Dan noem ik even als punt, het AGO-bad, dan noem ik even, mijnheer Poorter, de CABO. Dus juist, mijnheer Poorter, van u, als u CABO een stomme – ik zou voor 'dom' gekozen hebben, gezien de andere betekenis van 'stom' – maar als u het een domme bezuiniging vindt, mijnheer Poorter, dan moet u dus nu zeggen dat u het terugdraait, want u laat – hoeveel waren het er? – acht insprekers, die de vorige keer kwamen inspreken in onzekerheid als u niet het voor 2017 ook wilt oplossen.

(Mevrouw **MOORMAN**: De wethouder heeft natuurlijk gelijk. Het is nog niet, inderdaad, over al die jaren en uiteindelijk moeten we structureel 25 miljoen bezuinigen, volgens uw berekeningen, op subsidies. Maar wij hebben juist willen zeggen dat je natuurlijk kritisch naar subsidies mag kijken, en dat je ze natuurlijk tegen het licht mag houden. Als je zegt dat het mogelijk is om binnen de maatschappelijke opvang zonder dat het ook maar een dak minder boven het hoofd van een dakloze betekent, gaat uw gang. Wij zullen zien of het inderdaad lukt. Die 6 miljoen euro blijft staan. Dat is een structurele dekking. Als u volgend jaar een deugdelijk voorstel heeft, waarbij alles goed afgewogen is en wij kunnen zeggen dat 25 min 6 miljoen is 19 miljoen, dan kan inderdaad bespaard worden op de subsidies. Dan zullen we daarin meestemmen. We denken van niet en op dat moment zullen we ook weer dekkingsvoorstellen hebben om het nog een keer te voorkomen. Dat is het signaal dat we willen geven. Het is voor ons niet 25 miljoen euro per definitie. Niet nu en niet zo met een botte bijl.)

Mevrouw Moorman, ik snap wat u zegt, maar dat laat onverlet dat als er geen correctie komt en ik begrijp dat GroenLinks met een correctie wil komen voor het geheel van die 25 miljoen euro, maar als u niet met een correctie voor het geheel komt, maar met een correctie voor die 6 miljoen, dan is het effect daarvan, dat dus de instellingen van de CABO die gesteund worden door CABO, of die cliënt zijn bij CABO, er tot volgend jaar van uitgaan dat de bezuiniging niet doorgaat, want die aanzegging zit in het voorstel dat nu voorligt. Wat u er nu uit amendeert, staat er dus in. Dat is wel zoals het hier werkt.

(Mevrouw **MOORMAN**: Nogmaals, natuurlijk is het zo, want we halen er dan 6 van de 25 miljoen euro af. Die 6 miljoen euro is er wel. Dat loopt gewoon structureel door. Wij willen inderdaad volgend jaar graag nog een

keer met het college praten of deze bezuiniging op deze manier zonder schadelijke effecten voor de Amsterdammers, voor de zorg in Amsterdam, kan worden doorgevoerd. Daar zijn we nu absoluut niet van overtuigd en daarom zeggen we: doe dat dit jaar niet. Met die 6 miljoen euro en die 9 miljoen euro, die we daar voor hebben, daarmee lukt het gewoon. 9 miljoen euro hebt u daarmee sowieso in uw zak, ook voor de jaren erna en ook voor het AGO-zwembad, dat voor ons per definitie niet geschrapt zou mogen worden.

De moties komen nog. De preadviezen komen nog, maar indirect heb ik hier natuurlijk al wat gezegd over de motie L van de PvdA. Mevrouw Van Soest, motie I, die mist wel een dekking. Als u oprecht wilt dat bezuinigingen worden getemporiseerd, als u oprecht wilt dat bezuinigingen niet doorgaan, dan verwacht ik, zeker na de harde woorden die u op Twitter tegenwoordig, of in de raad, of op Markplaats, of anderszins uit, dat u ook waar maakt dat u komt met moties met deugdelijke dekkingen. Dat mag je toch wel van u verwachten.

Ik ga niet alle moties af. Ik doe er nog wel één. Mevrouw Van Soest. U bent wel degene geweest die de meest onuitvoerbare motie heeft ingediend in deze periode, tot nu toe, althans dan. In motie H stelt u voor aan de gemeenteraad om op 3 juli het besluit te nemen om vóór 1 juli aan de raad iets te rapporteren. Dat lijkt mij een feitelijke onmogelijkheid.

Wethouder **CHOHO**: Er was een aantal vragen over groen. Dat is ook al een paar keer voorbijgekomen door de heer Van Lammeren, die had een aantal specifieke vragen. Ik beschouw de vraag en opmerking vooral als een prelude op de bespreking van de agenda Groen, die we in de commissie en daarna in de raad zullen bespreken.

Wat betreft de vraag van de heer Van Lammeren zou ik vooral willen verwijzen naar het Groot Groenonderzoek. Daarin laten wij zien dat we wel degelijk ook onderzoek doen naar de waardering van het groen en niet alleen kijken naar het economisch nut van groen, want ik vind dat u daarmee de inspanning die wij doen tekortdoet.

(De heer **VAN LAMMEREN**: U vindt het belangrijk. U doet er onderzoek naar. U geeft er geld aan uit. Toch stelt u voor in de voorjaarsnota deze indicator te schrappen. Kunt u mij dat uitleggen?)

Zoals wij al verschillende malen met elkaar hebben besproken, doen wij heel veel onderzoek. U heeft zelfs bij de begroting, als ik het goed heb, ook gesproken over de natuurwaardekaart. Dat is ook een motie die instemming heeft gekregen en die we dus ook gaan uitvoeren. Dus wat ik u laat zien is dat we heel veel data opleveren, waaruit naar voren komt dat de waardering van groen in deze stad verder gaat dan economisch nut.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ja, die kwaliteitstoetsen, die diversiteit, is inderdaad aangenomen. Ook deze indicator schrapt u uit de voorjaarsnota. Oftewel, we gaan onderzoek doen, we weten wat het is, maar we vinden het niet belangrijk genoeg om erop te sturen. Dat is de enige conclusie die ik uit deze voorjaarsnota kan trekken. Wil de wethouder daarop reageren?)

Zoals ik zojuist zei, wij leveren u de informatie waarop u kunt sturen en wij doen dat wel zo gedetailleerd dat u veel meer informatie krijgt dan zich in één enkele indicator laat vangen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ja, mijnheer Choho, dat ík groen belangrijk vind, dat is wel duidelijk, en daarom vraag ik om die data. Ik had alleen

gehoopt dat ook het college het belangrijk vond en niet zou voorstellen om deze indicatoren te schrappen, wat u doet. Dat zegt meer over u dan over mij, hoe belangrijk ik groen vind.)

Ik vind dat u daar het college mee tekortdoet, te meer, zoals u net al aangaf, dat het college investeert in groen met 20 miljoen euro. We hebben ook al laten zien dat die investeringen door middel van cofinanciering substantieel toenemen. Daarmee neemt het college groen meer dan serieus. Men investeert er ook in. Uit het Groot Groenonderzoek komt ook naar voren dat de waardering daarvoor in deze stad alleen maar toeneemt.

Dan is er ook een aantal opmerkingen gemaakt over de openbare ruimte, maar daar heb ik eerder over gesproken. Daar gaan we in samenwerking met de bestuurscommissies aan werken om daar met een voorstel naar u toe te komen. Tot slot wil ik kort even ingaan op Artis, omdat we daar in de commissie ongetwijfeld ook over gaan spreken. Maar er werden hier woorden uitgesproken als 'leugens' en feitelijke onwaarheden en veronderstellingen geuit. Daar wil ik toch even afstand van nemen. Wat hier is gebeurd, is dat er een vergelijking is gemaakt. Ik vind dat die vergelijking terecht is. Dat je er naar moet kunnen blijven kijken. Dan wil ik toch even benoemen dat Artis nog steeds 3,7 miljoen euro subsidie krijgt en dat dat de meeste subsidie is die een instelling als deze in Nederland krijgt.

(Mevrouw **VAN SOEST**: Ik wil even een nadere toelichting geven. Dat waren de woorden van de directeur van Artis, hoor. Ik heb alleen maar geciteerd. Dus dat u niet denkt dat die woorden bij mij vandaan komen.)

Dank u wel voor uw toelichting. Ik ken de heer Balian goed, maar ik dacht dat het toch even goed was om hier in dit huis te herhalen hoe het college zich verhoudt tot die woorden die daar zijn uitgesproken.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Nou, wethouder, misschien komen we nog ergens. U zegt dat Artis de meeste subsidie krijgt van heel Nederland. Daar kan dus nog wel wat van af.)

Ik stel voor dat wij dit gesprek in de commissie met elkaar voeren, want ik besef heel goed dat u een ander onderwerp hiermee wilt bespreken dan hier ten aanzien van deze vergelijking, die rondom dierentuinen is gedaan.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ik wil het gewoon over de subsidie van Artis hebben, die ik al jaren buitengewoon hoog vind. Zeker omdat het driemaal zo hoog is als wij aan dierenwelzijn uitgeven. Ik denk, met uw woorden, dat het een goede stimulans is om Artis meer te korten, omdat we het aan zorg zouden kunnen uitgeven.)

Ik denk dat de korting van 1 miljoen euro voor Artis voldoende is.

Schorsing (14.31-14.50 uur)

18

Instemmen met het kredietbesluit Zuidasdok en uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) ten behoeve van het starten van de dialoogfase van de aanbesteding (Gemeenteblad afd. 1, nr. 385)

De heer **VINK**: Ik zag net het bericht in Het Parool. Ik moet nog even bijkomen van het bericht over het faillissement van de gevelbouwer, wat de Noord/Zuidlijn raakt. Ik hoop dat de wethouder Verkeer en vervoer daar straks nog iets over kan zeggen.

We gaan het nu hebben over het Zuidasdok. Rijk, gemeente en vele investeerders werken al vele jaren, sinds de jaren negentig eigenlijk, aan de Zuidas. Het is intussen een toplocatie voor kantoren. Nergens zijn de kantoorhuren zo hoog en nergens in de stad is de leegstand zo laag. Tegelijkertijd kan je er nog steeds 's avonds een kanon afschieten. Collega Van der Ree van de VVD en ikzelf schreven dit jaar een gezamenlijke discussienotitie. Dat deden wij omdat het nu echt de hoogste tijd is geworden om de Zuidas te verbreden en er meer van te maken dan alleen een kantorenlocatie. We gaven aan hoe de Zuidas de omliggende buurten kan verbinden, de Prinses Irenebuurt, de Rivierenbuurt, Buitenveldert. We verwoordden ook dat het een mooie woonlocatie kan worden én een aantrekkelijke plek voor alle bewoners en bezoekers van Amsterdam. Met misschien wel een nieuw museum, waar mevrouw Ruigrok het gisteren over had of met een geweldig park bovenop de A10, waarmee Amsterdammers naar de Zuidas worden getrokken.

In de discussienota van de heer Van der Ree en mij, noemde ik het Millenniumpark als een voorbeeld van een park bovenop een voormalig rangeerterrein, groen, wandelpaden, fietspaden, het zou kwaliteit toevoegen aan de stad. Misschien kun je wel zeggen dat het het welzijn bevordert, waar de heer Van Lammeren het gisteren over had, ook op de Zuidas. Het kan een geweldig stukje Amsterdam worden.

Meer dan 200.000 auto's per dag over de A10-Zuid, dwars door dit gebied met uitstoot, met geluidshinder, die maken deze toekomstambitie niet mogelijk, want voor niemand is uitstoot en herrie aantrekkelijk. Dat is juist wat we op deze plek zouden moeten willen. Laat staan dat het hier zou worden wat de heer Van der Ree en ik hier voor ogen hadden. Het ondergronds brengen van de snelweg is dan ook essentieel om dit voor elkaar te krijgen. Het kredietbesluit voor het Zuidasdok, en dat ligt vanmiddag voor, dat is daar voor nodig. Na al die jaren van onderzoeken en studies is het hoog tijd om de dialoogfase van de uitbesteding, de marktuitvraag, in te gaan. Hoog tijd ook dat het werk kan gaan starten.

We zijn natuurlijk niet doof voor de geluiden van verschillende experts, die twijfels hebben geuit over het Zuidasdok. We hebben het proces en de inhoud voor onszelf als D66 nog eens op een rijtje gezet, want ook bij ons staat natuurlijk het denken niet stil. Zeker niet als het om zo'n forse ingreep in de stad gaat en als het gaat om meer dan 200 miljoen euro aan gemeentelijke bijdrage. Een minister, een gedeputeerde van Noord-Holland, een portefeuillehouder van de Stadsregio én een wethouder van Amsterdam hebben in 2012 een afspraak ondertekend over het dok, waarbij de sporen voorlopig bovengronds bleven. Niet 3 tot 4 miljard euro was de investering, maar 'maar' 1,5 miljard euro. De Amsterdamse gemeenteraad heeft in 2012 unaniem met die getekende deal ingestemd en de beide wethouders, met name de heren Van Poelgeest en Wiebes gecomplimenteerd voor dat goede resultaat. Vele jaren van studies en onderzoeken gingen eraan vooraf. Een gateway review, zelfs een raadsonderzoek, iets eerder in de tijd. Kabinet, college en raad waren bepaald niet over een nacht ijs gegaan. Het Rijk financierde ongeveer 1 miljard euro. Het is daarmee natuurlijk vooral een rijksproject. Amsterdam 201 miljoen euro en de beide andere overheden samen iets meer dan dat, 205 miljoen euro. Dat was de afspraak in 2012. Dat was voor Amsterdam een financieel solide afspraak. Geen open einde, zoals we eerder bij de Noord/Zuidlijn hadden, maar een gemaximeerde Amsterdamse bijdrage.

De heer **VAN LAMMEREN**: Ik zou graag aan de heer Vink van D66 willen vragen, die zegt dat we geen uitstoot willen en geen geluidsoverlast. Dat moet je onder de grond brengen. Denkt u dat uitstoot gaat afnemen als je de rijbanen maal anderhalf doet, dus van vier- naar zesbaans en dat

tweemaal? Weet u ook dat de geluidsnormen bij de uit- en ingang van de tunnel zijn opgerekt. Dus hoe kunt u dan verklaren dat de geluidsoverlast afneemt voor de bewoners?

Ik begrijp heel goed dat de heer Van Lammeren hier naar vraagt, maar auto's onder de grond maken minder geluid dan auto's boven de grond. En uitstoot in een tunnel is echt iets anders dan dwars door het centrum van dit gebied van de Zuidas. Dus, ja, de luchtkwaliteit gaat er op vooruit en het geluidsniveau neemt enorm af. Daarom kan het een heel aantrekkelijke plek worden voor bedrijven en ook om er te wonen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: De geluidshinder bij de tunnelmonden, zoals ze het noemen, neemt toe. Dat kunt u niet ontkennen want daar zijn de geluidsnormen opgerekt. De uitstoot in de tunnel komt uiteindelijk ook in de open lucht. Of stelt u voor dat wij de tunnel gaan uitrusten met T9-filters, de enige filters die fijnstof uit de lucht kunnen halen?)

Ook in 2012 is hier uitgebreid over gesproken. Toen was de conclusie dat de normen voor luchtkwaliteit niet werden overschreden. Dus in die zin is er geen probleem. Tegelijkertijd, als de normen niet worden overschreden, kan er altijd nog sprake zijn van een behoorlijke uitstoot in de lucht, roetdeeltjes et cetera. Dus zorgen daarover van de heer Van Lammeren begrijp ik op zich heel goed, maar omdat de normen hier niet worden overschreden, is er voor mij geen aanleiding nu iets extra's te doen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ja, dan concludeer ik dat u het met mij eens bent dat de uitstoot niet naar beneden gaat. U zegt alleen dat de normen niet worden overschreden. Dat is een heel andere maat. Dat wil ik wel even vastgelegd hebben.)

Dan heb ik mij niet helemaal duidelijk uitgedrukt. In het centrumgebied van de Zuidas verdwijnen de auto's onder de grond en verdwijnt de uitstoot. De luchtkwaliteit gaat daarmee ontzettend vooruit. Alleen bij de monden heeft de heer Van Lammeren inderdaad een punt. Daar heb ik net op geantwoord.

Ik zei al, het is een solide deal. De kwaliteit gaat er op vooruit. We krijgen geen verbreding van de snelweg op een dijklichaam pal naast de bebouwingen met hele hoge geluidsschermen, maar we krijgen een ondergrondse oplossing. Dat is echt een heel grote verbetering. Natuurlijk, we pakken hiermee dit meest riskante stukje snelweg in Nederland aan: een rijksweg met vele ongelukken en die gaan we veilig maken. We pakken de files aan die er aan zitten te komen en we creëren de ruimte voor het treinstation, dat tegen zijn grenzen aan loopt, om te vergroten, aan te pakken en er voor te zorgen dat we daarmee weer jaren vooruit kunnen. En ja, we zorgen er voor dat de Noord/Zuidlijn fatsoenlijk kan eindigen en dat dat niet vertraagd wordt. Dat is ook wel behoorlijk belangrijk. Ik hoop ook dat de vertraging meevalt rondom het faillissement, waarmee ik begon.

In de commissie verwoordde ik dit uitgebreider, deze redenen waarom het heel belangrijk is om hiermee door te gaan. Eigenlijk kwam het, kort gezegd, neer op wat ik net zei. En ja, het was natuurlijk nog veel mooier geweest als alles onder de grond was gegaan, maar gezien de financiële situatie in Nederland kon het niet beter dan het nu voorligt en stemde iedereen in 2012 in. Ook D66 deed dat van harte.

Wat D66 betreft ligt de uitwerking die nu voorligt bij dat raadsbesluit. Het is zelfs op punten nog verbeterd. De capaciteit van het Station Zuid is verbeterd, vergroot met een extra passage, de Brittenpassage. Dat verbetert wel degelijk de kwaliteit van het Station Zuid. De vraag die nu voorligt, is dan ook niet of we de handtekening onder de BUA 2012 zouden willen weghalen. Sommigen suggereerden dat in de afgelopen tijd. Dat moeten we vooral niet doen. Maar wel dat deze uitwerking voldoet als basis voor de

marktuitvraag en of wij ons deel van de financiering beschikbaar stellen. Alle argumenten om de grond ondergronds te brengen gelden voor D66 nog altijd. Als we het toekomstbeeld uit de eerdere discussienota van de heer Van der Ree en mij dichterbij willen brengen, dan komt daar in feite nog een argument bij. We zouden onszelf in grote problemen brengen, bijvoorbeeld met die openstelling van de Noord/Zuidlijn, die ik al noemde, maar ook met de ombouw van de Amstelveenlijn als we nu zouden vertragen of zouden terugkomen op dit besluit. Dat moeten we niet doen. Ook wethouder Van der Burg verwoordde dit overigens bijzonder helder in de commissie. De deal is nog steeds een goede voor Amsterdam en het is mooi dat ORAM aangaf dat ook 95% van de ondernemers dat zo ziet. Wij kregen deze week daar een mail over van ORAM.

(De heer **NUIJENS**: Mijnheer Vink, bent u het met mij eens dat de vraag of wij als gemeente Amsterdam prijs stellen op een verbreding van 2:4:4:2, twaalf banen niet voorligt in deze raad en ook niet voor heeft gelegen?)

De aanleiding om hier iets aan de rijksweg te doen is het feit dat we op termijn, en daar zijn allerlei onderzoeken naar gedaan, files krijgen. Daarom wordt de weg aangepakt. Dan is de keuze of we dat aanpakken op een dijklichaam of ondergronds. Voor mij is die keuze niet moeilijk. Wat exact die verbreding moet zijn, daar hebben we in 2012 wel degelijk een besluit over genomen.

(De heer **NUIJENS**: Is de heer Vink het met mij eens dat, ten aanzien van een aantal van de terechte zorgen van de heer Van Lammeren, de raad ook op latere momenten, weliswaar als we daar dan geld voor over zouden hebben en als de technologie het toe zou laten, nog steeds besluiten kan nemen over de tunnelmonden en de luchtkwaliteit?)

Deze raad kan van alles besluiten. Ook dat. Als het nodig zou zijn dan kunnen we dat hier altijd nog met elkaar bespreken. Ik gaf al aan dat de kwaliteit van de lucht niet zodanig zorgelijk is dat dat per se moet. Mocht dat anders zijn, mocht u daarover feiten naar voren brengen die het anders maken, dan kunnen we dat hier zeker nog met elkaar bespreken.

Ik heb nog drie aandachtspunten die ik mee wil geven voordat ik afrond. Een drietal aandachtspunten. Ik heb in de commissie gezegd, en dat zal ik nog een keer herhalen, het bouwen van het dok gaat meer dan tien jaar duren. Ook tijdens de bouw moet het gebied bereikbaar en aantrekkelijk blijven. Velen maken zich daar terecht zorgen over. In de commissie pleitte ik voor een omgevingsmanager, een beetje in lijn met wat we met de Noord/Zuidlijn hebben geleerd. Zo'n manager zou aanspreekpunt moeten worden en moeten zorgen voor een goede communicatie met bewoners en gebruikers, zodat die niet voor verrassingen komen te staan. Zo'n manager kan dan ingrijpen als hinder en overlast dat nodig maken. In de commissie zegde de wethouder toe dit over te nemen en zo'n manager samen met het Rijk aan te gaan stellen. Om die reden dien ik daar nu geen motie over in. Ik hoor natuurlijk wel graag welke stappen de wethouder concreet gaat zetten en of zo'n manager er daadwerkelijk kan komen. Ik ga ervan uit dat de wethouder daar straks iets over zegt.

Tweede aandachtspunt. Natuurlijk moeten wij de kansen benutten die het dok biedt voor een groen toppark. Ik noemde het eerder al. Ik weet dat collega Nuijens daar straks meer over zal zeggen. Dus ik laat het nu bij deze woorden.

Het derde punt: natuurlijk moeten we de optie openhouden dat op de langere termijn wellicht ook de sporen nog onder de grond verdwijnen. Dat zou natuurlijk iedereen prachtig vinden. Maar toch moet ook nu het metro- en treinstation wel een aansprekende vormgeving krijgen. Wellicht wel geïnspireerd op het Station Bijlmer ArenA. Misschien is

een prijsvraag daar voor wel mogelijk. Ik weet dat niet, maar ik zou graag horen van de wethouder wat hij van deze gedachte vindt. Natuurlijk is de verleiding groot, omdat het nu over de Zuidas gaat, eigenlijk over het Zuidasdok, maar de verleiding is groot om het over nog veel meer onderwerpen te hebben die met de Zuidas te maken hebben: goede fietsroutes, studentenwoningen, hotel et cetera. Het nieuwe hotel van Koolhaas was namelijk heel aansprekend. Maar daar gaat het nu niet om. Het gaat nu om het dok. Het is goed voor Amsterdam om daar nu gauw mee te beginnen. D66 steunt de voordracht. Wat ons betreft kan de dialoogfase van start.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Nuijens.

De heer **NUIJENS**: Ik zal het niet spannend maken, voor zover het dat nog was. Mijn fractie zal instemmen met dit kredietbesluit. Ik vermoed dat het niemand hier zal verbazen dat wij dat niet met volle blijdschap doen. Een twaalfbaans snelweg midden in de stad, daar worden GroenLinksers niet vrolijk van en dat gaan we ook nooit worden. Dat dat 1,2 miljard euro gaat kosten, dat is opmerkzaam en dat is een boel geld. De wethouder heb ik eerder gevraagd om een discussie over het aanjagen van het tot stand komen van de zogenaamde A11, zodat we uiteindelijk die vermaledijde A10 als dijklichaam, als sociale barrière in de stad kwijt zijn. Ik zou die discussie willen blijven voortzetten, ongeacht de discussie over Zuidasdok. Want ik realiseer mij dat het besluit tot de verbreding van de A10 een feit is en nu ook niet voorligt, in die zin eigenlijk nooit voor heeft gelegen want het betreft een rijksweg. Ik realiseer me ook dat de A11 niet morgen en ook niet volgend jaar een realistisch alternatief voor de A10 zal zijn. Ruimtelijk en politiek moet mijn partij in deze raad en in Den Haag accepteren dat de auto wel eens meer ruimte krijgt dan wij verstandig vinden.

Voorzitter, gegeven het feit dat die gigabrede snelweg een politiek feit is, is mijn fractie er best wel veel aan gelegen om dat verbrede deel dan zo veel mogelijk onder de grond te krijgen. Als we dan kijken naar de afspraken die gemaakt zijn over de verdeelsleutel van de financiering, dan komt Amsterdam daar met zijn bijdrage goed uit. Niet dat het weinig geld is, maar het is een solide en een verstandige afspraak. De bijdrage ten opzichte van die van het Rijk is beperkt. Het Rijk heeft zich gecommitteerd aan het niet doorvoeren van scopewijzigingen, zodat de inpasbaarheid, de kwaliteit in onze openbare ruimte hoog blijft. Dat vinden we belangrijk. En ook in aangepaste vorm, de heer Vink refereerde er al aan, vinden we de groene en ruimtelijke winst die het Zuidasdok voor de stad biedt aanzienlijk. Een verbetering van het Station Zuid, de mogelijkheid om te blijven verdichten rond een ov-knooppunt, zodat we niet allerlei extra verkeersbewegingen de stad in creëren. Het niet hoeven plaatsen van 10 m hoge geluidsschermen om die verdichting mogelijk te blijven maken, want dan wordt ring nog meer een sociale barrière en een dijklichaam in de stad. Dat is niet iets dat we zouden moeten willen.

Als we niet verdichten rond gebieden als het Zuidasdok, dan komt het risico levensgroot in zicht dat we straks gaan bouwen in polders of groen en ook het voorkomen van dat risico is mijn fractie best een boel waard. We zullen dan ook instemmen. Ik ben trots op de motie die ik mag indienen namens de fractie van GroenLinks, D66 en de VVD. Mijn fractie vindt het belangrijk dat we de ruimtelijke, groene kans, die het Zuidasdok de stad biedt optimaal benutten. Het is belangrijk dat het Zuidasdok een plek wordt voor iedereen, een park voor forenzen, studenten, buurtbewoners en mensen die werken op de Zuidas. Een groen dak waar je op kunt en ook op wilt. Een plek om te ontmoeten en de ontspannen en een ecologische verbinding tussen de Schinkel- en Amstelscheg met hopelijk een fiets- en voetpad.

Ik sluit af met de opmerking dat ik hoop dat de samenwerking ten aanzien van deze motie een van de vele bewijzen is van mijn fracties voortdurende constructiviteit. Voor het geval u daar nog niet van overtuigd was, zou ik u enkel nog wat namen willen meegeven voor het iconische park dat wij daar midden in het Amsterdam Financial Business District straks gaan realiseren. Ik weet zeker de heer Groot Wassink een groot plezier te doen door hier de suggestie van Domela Nieuwenhuispark aan de hand te doen. Ik wil echter mevrouw Roosma niet teleurstellen en kan dus ook heel goed leven met het Pieter Jelles Troelstrapark. Maar ik heb net die namen gesondeerd en het is mij duidelijk geworden dat een prominent park, midden op de Zuidas, genoemd naar zulke grote linkse voormannen, wellicht als provocatie zou kunnen worden gezien. Ik wilde u dus, mede geïnspireerd door college Robert Jasper Groen, het Robert Jasper Groenpark suggereren, maar ik besefte toen dat ik een voorstander ben van provocatie en hoop dan ook dat wij in het kader van vijftig jaar Provo, voortaan komen te spreken over het Provopark.

De **VOORZITTER** deelt mee dat is ingekomen:

108º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Nuijens, Vink en Van der Ree, getiteld: DokDakPark als ecologische verbinding, verblijfsoase en groene brug over de ring. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 562)

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van der Ree.

De heer **VAN DER REE**: Even doorgaan op de riedel van de heer Nuijens, toen de PvdA in de vorige raadsperiode een initiatiefvoorstel indiende om meer vrouwen te benoemen. Daar zijn wij als VVD voor. Als eerste vrouw, mag wat ons betreft Margaret Thatcher vernoemd worden, die geven we ook mee aan de wethouder.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Wij hadden het er zo net ook over welke naam nu geschikt zou zijn. De indiener kwam even bij ons. Nelie Kroes, wat dacht u daarvan?)

Nou, mevrouw Kroes is springlevend en in Amsterdam hebben we het gebruik dat springlevende personen, zo lang ze niet lid zijn van het Koninklijk Huis niet vernoemd worden.

Maar we staan hier voor iets belangrijkers, namelijk het Zuidasdok. We staan hier om een kredietbesluit te nemen. Dit kredietbesluit is het definitieve go/no-go-besluit dat we de facto al tweeënhalf jaar geleden hebben genomen, toen wij hier in deze raad de bestuursovereenkomst goedkeurden. Het vorige college heeft dat heel knap gedaan en wethouder Van Poelgeest en wethouder Wiebes hebben samen onderhandeld in Den Haag en zijn met een deal teruggekomen en die is totaal niet te vergelijken met de deal die wij ooit voor de Noord/Zuidlijn sloten, namelijk een vast bedrag met een maximale risico-opslag, waardoor je kunt zeggen dat de gemeente Amsterdam met dit project niet het schip kan ingaan. Nogmaals, complimenten voor het sluiten van die deal. Dat was een knap staaltje werk. Het risico is te overzien. We hebben bij dat besluit in 2012 een heel pak rapporten, al dan niet extern gebruikt, gateway reviews, kosten-batenanalyses, second opinions. Het is allemaal nog terug te vinden: raadsvergadering 17 oktober 2012. Het staat allemaal online, dus ook journalisten die twijfelen aan ons besluit toen, kunnen dat allemaal nog nalezen.

Wat wij nu nog gaan doen is het besluit nemen en het krediet vaststellen. Dat krediet is vastgesteld op 201 miljoen euro voor de gemeente Amsterdam, prijspeil 2011 en daar kan maximaal 55 miljoen euro bijkomen als het allemaal tegenzit. Het grootste deel van het risico ligt bij de staat en dat is natuurlijk ook logisch, want wat we hier gaan doen, is het ondergronds brengen van een rijksweg.

De heer Vink zei het al, het onder de grond brengen van die rijksweg levert niet alleen een betere doorstroming op, maar levert ook een beter gebied op. Aanhechting, stedenbouwkundige ontwikkeling, een beter verblijfsklimaat, de heer Vink heeft daar uitgebreid bij stilgestaan en daar kan ik mij geheel bij aansluiten. We gaan een paar dingen anders doen. Het station wordt beter. Een paar bezuinigingen worden teruggedraaid. We krijgen twee passages. Eén passage wordt breder en als enige nadeel gaan we op een andere manier indexeren. Daarover zijn ook afspraken met het Rijk gemaakt, dat wij daarvan slechts een kwart betalen.

U begrijpt het al, de VVD is groot voorstander van de Zuidas als nieuwe stadswijk, van de Zuidas als internationale zakenlocatie, van de Zuidas als woongebied, daar heb ik samen met de heer Vink nog een notitie over ingediend, die onlangs is besproken in de raadscommissie RO. We zijn uiteraard ook een groot voorstander van dit Zuidasdok. Dan wil ik toch nog even stilstaan bij de kritiek die de laatste maanden is opgeweld, de bedrijven zouden tegen zijn. Ik heb ze niet gehoord. ORAM heeft ook heel duidelijk in een brief aan ons aangegeven dat zij een onderzoek hebben gedaan, en 95% vindt het een verbetering. De huurprijzen zijn daar nog steeds het hoogste van Nederland. De leegstand is daar het laagst van Amsterdam. Rij door het gebied, je ziet alleen maar hijskranen staan. Bedrijven bouwen daar hun nieuwe hoofdkantoor. Iedereen die daar nu zit en die daar contracten heeft getekend, weet dat er de komende tien jaar overlast gaat ontstaan door het onder de grond brengen van die weg. Uiteraard moeten we die overlast tot een minimum beperken. Daar heeft de wethouder ook allerlei toezeggingen voor gedaan in de commissie. De omgevingsmanager. Straks zal het CDA nog een motie indienen waar ook mijn handtekening onder staat, om dat nog beter te regelen. Daar zal mevrouw Shahsavari-Jansen zo meteen op ingaan. Dus dat vind ik eigenlijk niet zo valide.

Ook heel veel kritiek over de A10, namelijk dat de A11 al bestaat. De A11 is een stelsel van wegen, zeg maar, de buitenring en nu nog deels A9 genoemd, die ligt er al, die kan al gebruikt worden. Kijk naar de Westrandweg, volgens mij tweemaal-tweebaans. Dat heeft tot nu toe niet geleid tot het rustiger worden van de A10-Zuid. In de toekomst zal dat ook zeker niet gaan gebeuren. Dus, ondanks de A11 is ook de verbreding van de A10 nodig. Dan kan ik refereren aan wat de heer Nuijens net zei, dat kunnen we boven de grond doen en dat kunnen we onder de grond doen. Als we het boven de grond doen, dan rijden de auto's zo'n beetje door de kantoren van ABN AMRO en WTC heen, met dien verstande dat er dan enorme geluidswallen nog tussen staan. Dus dan is die kwaliteit van ons belangrijkste kantorengebied definitief de prullenbak in.

Nogmaals, wij zijn voorstander van dit besluit. Overlast, daar hebben we het al over gehad, moet natuurlijk zo veel mogelijk voorkomen worden. ORAM had daar ook goede ideeën over. De wethouder is daar op ingegaan. Er komt een gebiedsmanager. Heel goed. De heer Vink zei er nog iets over. Dan natuurlijk de motie van GroenLinks waar onze naam onder staat. We hadden het er al over in onze discussienota. Als je op de hoogste verdieping van ABN AMRO staat en je kijkt naar het oosten, dan zie je de Amstel. Kijk je naar het westen, dan zie je de Schinkel. Je ziet heel veel groen. Dat is heel mooi, maar als je dan weer op straatniveau staat, dan zie je eigenlijk vrij weinig groen. Dus het is een geweldige uitdaging om een van die twee tunnelbakken, waar je niet op mag bouwen, zo groen mogelijk in te richten, zodat we verblijfsgroen in het gebied krijgen en zodat de Amstel en de Schinkel op een groene manier met elkaar verbonden worden.

Dat is de motie van GroenLinks. Het CDA komt straks met twee moties waar ook mijn handtekening onder staat. Ik heb via de mail gehoord dat ook de PvdA een aantal moties gaat indienen, die mij positief voorkomen. Zeker als het gaat om het voorkomen van dwangarbeid, zullen wij die zeker steunen en wat betreft die andere motie, daarvan zullen wij het preadvies van de wethouder afwachten.

Ik zou zeggen; bouwen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Heer.

Mevrouw **DE HEER**: Dank voor al de steun, voordat ik de moties heb ingediend.

In twee raadscommissies heeft de fractie van de PvdA kritische vragen gesteld over het Zuidasdok. We hadden nog veel vragen. Vragen waarvan het wellicht verstandiger was geweest om die al in 2012 te stellen, maar beter laat dan nooit. Gezien het belang van het project en de hoogte van het investeringsbesluit was het voor ons belangrijk om die vragen te stellen. Wij danken de wethouder en de Dienst Zuidas voor de extra informatie die zij ons hebben gegeven. Zeker de technische sessie was zeer verhelderend. Dus ook dank voor die technische uitleg, die wij nog ontvingen over een aantal van de deelaspecten van het project. Dat was voor ons belangrijke informatie om te krijgen.

Een belangrijk punt voor ons, waar in de commissie ook veel over is gezegd, is het zogenoemde hek om de Zuidasexploitatie. We hebben daar ook een motie over. Er zijn twee redenen waarom wij dit hek er op termijn graag af willen. Ten eerste, de opbrengsten van de verkoop van grond op de Zuidas hoort, wat ons betreft, nadat de verplichtingen voor Zuidas zijn gedekt, ook ten goede te komen aan de rest van de stad. Er zijn meer uitdagingen in de stad op het gebied van infrastructuur, maar ook als het gaat om het stedelijk weefsel. Bijvoorbeeld de Westring, de bruggen naar Noord of de verbindingen en aansluitingen met Zuidoost.

Ten tweede. De volledige, te verwachten grondopbrengsten beschikbaar stellen aan Zuidasdok en de ontwikkeling van de Zuidas werkt wat ons betreft niet disciplinerend genoeg bij het bewaken van overschrijdingen en in de bestuurlijke besluitvorming over scopewijzigingen. De raad zegt nu 'ja' tegen deze investering en deze twee risico's, uiteraard geïndexeerd, en dat moet duidelijk zijn richting de projectorganisatie. Uiteraard kan de wethouder nog een majeure tegenvaller of scopewijziging voorleggen aan de raad.

(De heer **VINK**: Interruptie. Ik hoorde een motie aangekondigd worden door mevrouw De Heer over dat hek. U bedoelt dat het geen automatisme moet zijn dat de gelden, wanneer de verplichtingen zijn afgelost, automatisch naar de Zuidas gaan. Maar ze kunnen dan nog wel naar de Zuidas gaan. Begrijp ik het zo goed?)

Ja, dat klopt. Ik zal het verder uitleggen. De investeringen waar wij nu toe besluiten, moeten uiteraard eerst verdiend worden. Dat begrijpen we. Het hek kan er dan ook niet morgen af, maar er is een kantelmoment. Wij vragen in de motie of dat kantelmoment voortaan jaarlijks expliciet wordt gemaakt en dat na dat kantelmoment het hek rond de exploitatie er af gaat. Wij zouden graag de motie die wij zo gaan indienen in stemming brengen, voordat de voordracht in stemming wordt gebracht. Ik hoop dat dat kan.

We hebben ook een motie over het voorkomen van sociaal onrechtvaardige onderaanneming of detachering. Uit recente berichten in de media, bijvoorbeeld Zembla, blijkt dat Portugese en Poolse werknemers zijn uitgebuit bij grote infrastructurele projecten. Projecten, waarbij de rijksoverheid of gemeentelijke overheden de

aanbestedende partij waren. Wij willen niet dat Amsterdam gemeenschapsgeld in de zakken verdwijnt van uitbuitende detacheerders ten kosten van de werknemers en de veiligheid op de werkvloer. Wij kiezen er niet voor om de aanbesteding te binden aan de cao via de discussie over de wegingsfactoren in de EMVI. Het fatsoenlijk betalen van medewerkers en de binding aan de cao is voor ons een randvoorwaarde, waaraan intekenaars bij de inschrijving al zouden moeten voldoen. Daarom dus ook nog een motie.

Dan wil ik nog steun uitspreken voor de motie van D66, voor de gebiedsmanager. Volgens ons is het heel belangrijk dat de overlast wordt gemanaged en dat de communicatie tussen belanghebbenden wordt gemanaged. Dat is heel goed, deze motie.

(De heer **NUIJENS**: Volgens mij is dat overbodig, omdat de heer Vink die motie niet heeft ingediend, omdat hij tevreden was met de toezegging van de wethouder.)

Dat is waar. Wij steunen in ieder geval dat idee en dat de wethouder dat gaat uitvoeren. Helemaal goed. GroenLinks heeft wel een motie ingediend. Ik heb ook een voorstel voor een naam. Het is een econoom, een Amsterdams politicus, wethouder geweest hier ook, voorstander van autogebruik, zeker voor de gewone man. Wij dragen voor: dr. J.M. den Uyl.

De voorzitter deelt mede dat zijn ingekomen:

109º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden De Heer (PvdA) en Nuijens (GroenLinks) inzake het kredietbesluit Zuidasdok en het uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (Het van Exploitatie Zuidas na inverdienen Amsterdamse bijdrage). (Gemeenteblad afd. 1, nr. 561)

110º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden De Heer (PvdA) en Nuijens (GroenLinks) inzake het kredietbesluit Zuidasdok en het uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (Geen sociaal onrechtvaardige onder-aanneming en detachering). (Gemeenteblad afd. 1, nr. 563)

Beide moties maken deel uit van de beraadslaging.

(De heer **VINK**: Twee punten. Het eerste is over die naamgeving. Ik kan het niet laten. Ik zag mevrouw Kaya roepen 'Els Borst', ik hoorde ook 'Ernst Bakker'. Ik ben benieuwd of de wethouder ook andere suggesties heeft voor namen voor dit mooie park.
Dan mijn vraag aan mevrouw De Heer. De PvdA heeft grote woorden gesproken in Het Parool. Het besluit zou moeten worden heroverwogen. Wat heeft bij u het inzicht doen veranderen en er voor gezorgd dat u nu – en daar ben ik blij mee – zegt dat het belangrijk is dat u dit nu steunt, omdat het toch eigenlijk een goed besluit is. We hadden onze bezwaren eerder naar voren moeten brengen. Wat heeft u tot dit nieuwe inzicht gebracht?)

We zullen eerst afwachten wat er gebeurt met de belangrijke motie die wij hebben ingediend en of die wordt aangenomen. Daarnaast kan ik u vertellen dat dit een moeilijk besluit is. Het gaat namelijk om heel erg veel. Dat heeft u zelf ook aangegeven. Het gaat om een enorm investeringsbesluit. Het gaat om een enorme verbouwing. Dat zal veel

overlast geven. Dat is niet een besluit dat je 'over één nacht ijs' neemt. Wat ik ook al gezegd heb in mijn bijdrage is dat we nog veel vragen hadden. Er was nog veel informatie die wij nog graag wilden hebben. Dat hebben wij gekregen van de wethouder. Daar zijn we ook heel erkentelijk voor. Dat heeft ervoor gezorgd dat wij er een stuk positiever tegenover staan. Wij zullen de stemming over de motie afwachten en dan zullen wij ons gaan beraden over wat wij gaan doen.

(De heer **VINK**: Ik hoorde wat mevrouw De Heer zei, maar de woorden waren wel echt groot, die uw partij gebezigd heeft. Heroverwegen, ik heb zelfs gehoord 'dit wordt zeker een raadsenquête over tien jaar'. Ook dat is namens uw partij naar voren gebracht. Ik heb nog niet helemaal duidelijk waarom u nu er heel anders in zit. Geeft u mij één argument dat voor u de doorslag gaf om er nu anders tegenaan te kijken.)

U loopt volgens mij een beetje op de zaken vooruit. We gaan zo meteen stemmen hierover. Onze motie heeft u inmiddels gehoord. Erg belangrijk en ik hoop ook op uw steun.

(De heer **NUIJENS**: Is mevrouw De Heer het met mij eens dat het voor een serieuze bestuurspartij in deze stad, ook als die in de oppositie zit, dapper geacht mag worden dat ze rijdende treinen af en toe even iets langzamer laat rijden om te kijken of alle feiten nog wel kloppen en of het nog wel de winst oplevert die we gedacht hadden dat ze op zouden leveren? Ik ben benieuwd of mevrouw De Heer dat met mij eens is.)

Uiteraard.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bakker

De heer **BAKKER**: Na de vorige voorstellen voor de namen, zou ik me bijna laten verleiden om het het Deng Xiaopingpark te noemen, maar dat gaan we niet doen. Wij komen niet met namen.

Voor ons ligt het kredietbesluit Zuidasdok. Het ondergronds brengen van de A10 zorgt er voor dat de stad en de Zuidas beter met elkaar verbonden zijn. Deze ontwikkeling brengt nieuwe mogelijkheden in het gebied. De SP kijkt dan ook uit naar de mogelijkheden voor wonen, werken, die hierdoor ontstaan. Amsterdam groeit met zo'n 10.000 inwoners per jaar. Er komen steeds meer mensen hier om te werken, de stad te bezoeken. Wij staan de komende jaren voor een grote uitdaging om Amsterdam bereikbaar te houden. De wethouder heeft in de desbetreffende sessies de duidelijke relevantie aangetoond van dit project. De vorige wethouders hebben goed werk geleverd door de deal met Rijkswaterstaat te sluiten. Ook hebben we het idee dat er een sterkere projectorganisatie staat, die hopelijk nu gaat richting een uitvoeringsbureau. Dat wil zeggen dat er meer naar risico's gekeken kan worden van de verschillende projectfases. Een aantal taken kunnen ze wellicht afstoten. De cruciale vraag, die we ook in de commissie hebben gesteld ten aanzien van de risico's, die overigens wat ons betreft goed beantwoord zijn door de wethouder, is de hamvraag waar uiteindelijk de eindverantwoordelijkheid ligt van dit project. Daarop willen wij graag nog een duidelijk antwoord hebben van de wethouder. Ligt dat bij Rijkswaterstaat, ligt dat bij de gemeente, ligt dat bij andere instanties? Dus daar wachten we nog op een duidelijk antwoord.

Echter, na de discussie in de commissie hebben we het ook gehad over de debacles in het verleden. We hebben er alle vertrouwen in dat, met de tien geboden van onze burgemeester over de Noord/Zuidlijn in de hand, de schep in de grond kan. Echter, zorgvuldig nadenken over de risico's hoort daar bij en de gemeente niet opzadelen met

onvoorziene kostenposten. Er is echter in Nederland en internationaal een grote en ruime ervaring met ondertunneling van snelweg. Het zou een brevet van onvermogen zijn om nu de ondertunneling te stoppen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van Lammeren.

De heer **VAN LAMMEREN**: Gezien de tijd zal ik er snel doorheen gaan. Wij zijn kritisch over dit voorliggende besluit. Maar ik wil het niet over de wenselijkheid van het besluit hebben, maar over de uitvoerbaarheid, de financierbaarheid en de noodzakelijkheid.

De financierbaarheid. Er is door het MLT gekeken of we kunnen financieren en hoe de financiering in elkaar zit en wat de risico's zijn. Daarvan is gezegd dat er vraagtekens bij zijn. Toen is er een scopeverandering gekomen. Alleen die is nooit meer met een second opinion bekeken. Daarbij wordt het deels gefinancierd uit de opbrengsten van het Zuidasdok zelf. We dekken het ene risico met een ander risico.

De uitvoerbaarheid. De uitvoerbaarheid van het project heeft code oranje. In het gateway review werd gezegd dat het project de code oranje heeft. Ik kan niet ingaan op de details ervan, net zoals je ook niet in een motie een percentage mag noemen. Een andere partij moet zich daarom afvragen of ze zojuist niet het kabinet geschonden hebben. Waar het om gaat is dat er wederom niet bekeken is of de status nu groen is. Voor zo ver wij weten heeft het hele project in de uitvoerbaarheid nog steeds de status oranje. Met een investering die hier voorligt en een project van tien jaar, zou ik deze raad de overweging mee willen geven of men daar nu een handtekening onder wil zetten of dat men eerst een code groen wil zien met betrekking tot de uitvoerbaarheid van dit project.

Dan de noodzakelijkheid. Het hele Zuidasdok is als één groot project verkocht. Er is niet gezegd dat er files komen en dat er daarom uitgebreid moet worden of we moeten het spoor doen. Nee, het is alles of niets. Zoals de heer Toonk al zei, ik wil het eigenlijk de Toonkdoctrine noemen, hij zei in een interview: "Ik vraag me af of we nog wel een keuze hebben. Het gebeurt in de praktijk nooit dat de raad in zo'n geval tegenstemt." Dat ging over de AFS, verwoord in de Groene Amsterdammer. Ook hier wordt gezegd dat men het hele project moet nemen of niet, want als we het niet doen dan is het niet goed. Dan vergaat de wereld. Ik had veel liever gehad dat de raad hierin een keuze had gehad in een aantal onderdelen, de noodzakelijke onderdelen en de wat minder noodzakelijke onderdelen.

Ik pleit er hier niet voor om het Zuidasdok niet te doen. Ik pleit er voor om even een pas op de plaats te maken, zodat de uitvoerbaarheid, de financierbaarheid, op groen komen te staan, voordat wij 1,2 of 1,5 of 1,8 – ik heb meerdere bedragen gehoord – miljard euro gaan investeren in deze stad. Daar heb ik een motie voor, gebaseerd op de Van Pinxterenmotie naar aanleiding van de Noord/Zuidlijn. Ik zou een second-opiniononderzoek willen voorstellen, zodat wij de risico's voor de uitvoerbaarheid van dit project in kaart kunnen brengen.

Daarnaast, want ik kan rekenen, heb ik nog twee moties, die de fietspasseerbaarheid ook tijdens het project kunnen garanderen en een onderzoek naar het filteren van de lucht aan beide tunnelmonden, zodat we echt wat doen aan de luchtkwaliteit van Amsterdam en het niet alleen verplaatsen.

De **VOORZITTER** deelt mede dat zijn ingekomen:

111º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake de luchtkwaliteit rondom tunnelmonden. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 568)

112º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake de fietspasseerbaarheid van het Zuidasdok. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 566)

113º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake het doen uitvoeren van onafhankelijk onderzoek, zoals voorgesteld in de Herziene Regeling Risicovolle Projecten 2011. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 564)

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Shahsavari-Jansen:

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik kan het kort houden. De heer Vink heeft een aantal belangrijke redenen genoemd waarom de aanleg van het Zuidasdok goed is voor de stad. Auto's onder de grond biedt ruimte daarboven. Ruimte om te wandelen, voor groen, voor een mooiere openbare ruimte. In principe vinden wij de overeenkomst die is gesloten met het Rijk over de verdeling van de risico's verstandig. Dat is dus een belangrijk verschil met de Noord/Zuidlijn. Dat is ook al door een aantal andere sprekers aangegeven.

Voor alle zekerheid wil ik de wethouder vragen om nog één keer heel duidelijk antwoord te geven op de vraag of er nu nog scenario's denkbaar zijn dat er kostenoverschrijdingen optreden, waarbij het Rijk kan zeggen dat die kosten toch voor de gemeente zijn, of dat de gemeente het zelf maar op moet lossen door versobering van de scope. Ik zou dat graag nog één keer hier glashard horen.

In het voorstel worden versoberingen van de projectscope niet langer ingezet om het investeringsrisico te dekken. Dat is heel goed, maar hoe zit dat bij andere risico's? Mochten zich kostenoverschrijdingen voordoen, dan vinden wij dat versobering van de scope in principe altijd terug zou moeten naar de raad. Kan de wethouder bevestigen dat dat het geval is? Wij vinden dus dat dat wel zou moeten. Mocht daar nog niet in zijn voorzien, dan willen wij daar een motie voor indienen.

Over het doel van dit plan bestaat veel overeenstemming in deze raad. Een grote uitdaging is om de overlast zo veel mogelijk te vermijden om de stad bereikbaar te houden. Helemaal zonder overlast zal het niet gaan. Het beperken daarvan is absoluut cruciaal. Dat is des te belangrijker nu de externe toetsing duidelijk heeft gemaakt dat de omgevingseisen en het gebruik van het stedelijk wegennet moeten worden verruimd. Dat versnelt en bespaart geld, maar leidt wel tot extra overlast. We zijn blij de wethouder het voorstel van de heer Vink van D66 heeft toegezegd een omgevingsmanager aan te stellen. Daarnaast worden bouwbedrijven via de aanbestedingsprocedure uitgenodigd om met creatieve oplossingen te komen. Op dit moment weten wij nog niet wat daar uit gaat komen en of er überhaupt iets uit gaat komen. Het CDA vindt daarom dat we nu ook al moeten besluiten om, zodra die uitbesteding is afgerond, op basis van de uitkomsten daarvan in de raad opnieuw moeten kijken wat we nog kunnen doen om die overlast zo veel mogelijk te beperken en of er dan nog andere maatregelen zijn die de gemeente kan nemen. Daar zou de omgevingsmanager dan een rol in kunnen spelen. Dus daartoe een motie.

We zouden ook specifiek naar de mogelijkheden moeten kijken om de duur van de overlast te faseren voor de verschillende zones waar gebouwd wordt. Dus zo te bouwen dat de overlast per deelgebied korter duurt en beperkt blijft.

(De heer **VINK**: Heel kort, want ik ben heel blij met deze aanvulling van mevrouw Shahsavari-Jansen, die gaat over de overlast waarover vele partijen zich druk maken. Dus ik wil mijn waardering uitspreken voor deze toevoeging. Ik vind dat bijzonder prettig en ik zal die motie van harte steunen.)

De **VOORZITTER** deelt mede dat zijn ingekomen:

114º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Shahsavari-Jansen (CDA), Van der Ree (VVD) en Vink (D66) inzake het kredietbesluit Zuidasdok (na afronden van de aanbesteding de maatregelen ter beperking van de overlast ter bespreking voorleggen aan de raad). (Gemeenteblad afd. 1, nr. 569)

Deze motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van der Burg.

Wethouder **VAN DER BURG**: Mijnheer Vink, wat deed u nou? Zijn we bezig om te bekijken hoe we een zo breed mogelijk draagvlak kunnen organiseren voor een zo belangrijk besluit voor de stad, gaat u de PvdA aan de verkeerde kant onder druk zetten. Dat moeten we niet doen. Laten we de politieke spelletjes voor andere punten bewaren en hier gewoon kijken hoe we een zo breed mogelijk draagvlak kunnen creëren. Dat is in ieder geval wel de doelstelling geweest. Straks komt er een punt waarvan we weten dat we het nooit eens zullen worden met elkaar, maar ook daar proberen we dat wel te doen op een manier waarbij ook de tegenstanders het draagvlak voelen in de zin dat ze zich serieus genomen voelen. Het is bij dit soort fundamentele en grootschalige besluiten belangrijk om er naar te streven om het niet met 23-22 te doen en te kijken hoe we elkaar tegemoet kunnen komen.

(Richting de heer Nuijens) Ik geloof dat wij dezelfde ideeën hebben over de A10. Weg met de A10. In Zuid op een letterlijk manier, onder de grond. In West en Nieuw West als barrière weghalen tussen hen die meer en hen die minder kansen hebben. De A10 heeft zijn functie en nut gehad. Onder de grond zal het, wat mij betreft, die functie nog heel lang houden. De A11 is vaak als alternatief genoemd en we moeten de A11 zeker stimuleren. Hij zal op korte termijn niet alles wegnemen. Dan kun je maar beter de uitlaatgassen, het lawaai en al die wegdekken onder de grond hebben. Eens met GroenLinks. Ook eens met uw verdichtingstandpunt. Wij hebben in deze stad heel veel woningen nodig. Daarvoor is het nodig dat we dat zo veel mogelijk via verdichting doen. Het alternatief is het groen op een zodanige manier aantasten dat niet alleen de heer Nuijens er ongelukkig van wordt, zelfs ik. Dus ja, u was uitermate constructief. Ik heb u gisteren nog de Peter Kwint van GroenLinks genoemd.

(De heer **NUIJENS**: Kan de wethouder me helpen de vraag te beantwoorden wie er nu precies beledigd of becomplimenteerd moet zijn in deze vergelijking?)

Wethouder **VAN DER BURG**: Die laat ik even in het midden. Daarvoor ken ik uw muzieksmaak nog niet, maar los daarvan …

Er is overigens nog een derde punt, mijnheer Nuijens, dat voor het college belangrijk is en voor GroenLinks misschien iets minder belangrijk is, namelijk dat we hiermee een toplocatie hebben als het gaat om het internationale bedrijfsleven. Waarmee

we ook gewoon heel veel werkgelegenheid genereren voor de stad en dat is ook uitermate belangrijk.

We gaan de komende tien jaar enorm aan de slag. Dat zal ongetwijfeld, ook als het gaat om het bouwen van het dok, gaat om het park, het nodige bloed, zweet en tranen met zich meebrengen. Dus als we dan toch moeten bedenken hoe we dat park erboven gaan noemen, dan zou dat misschien ook nog een indicatie kunnen zijn. De grote filosoof Hazes, mijnheer Nuijens, daar denk ik natuurlijk aan. Ik zou normaal gesproken met u meegaan, mijnheer Van der Ree, ik ben altijd een groot fan geweest van Margaret Thatcher, maar het lijkt me niet verstandig, want ik heb niet tegen de heer Vink gezegd dat ik er alles aan wil doen om een zo breed mogelijk draagvlak te krijgen. Dus dan moeten we Margaret Thatcher maar bewaren voor een ander moment.

Als het gaat om de risico's, dan hebben we er drie. De 209, de 55 en X. Dat weten we ook met elkaar. We hebben veel met de PvdA gediscussieerd – ik kijk om de een of andere reden, mevrouw De Heer, toch eventjes die kant op – goede discussies met elkaar gehad, goede gesprekken ook met elkaar gevoerd de afgelopen tijd. Ik snap de PvdA met betrekking tot de discussie over het Vereveningsfonds. U begrijpt dat we 209, de 55 en de X met elkaar moeten verdienen, en dan wel geïndexeerd, zeg ik er nog maar eventjes bij, maar ik snap uw punt ook. Dus ik zal u als raad positief adviseren over de motie, die gaat over 'het hek', motie 561.

Als het gaat om de motie 562, het park. U heeft in een memo van mij ook nog kunnen zien wat de meerwaarde kan zijn van het dak. Dat zit hem niet in extra kantoren en woningen op het dak. Dat mag om allerlei redenen niet, maar we geloven wel – en ik ben het in die zin met de heer Nuijens eens – dat het leefklimaat enorm kan verbeteren op het moment dat wij ondergronds gaan met de snelwegen. Dan is het goed om een park neer te leggen dat verbindend kan zijn. Eerder vandaag spraken we, naar aanleiding van de bijdrage van mevrouw Shahsavari-Jansen over de verbinding met Noord. Het gaat ook om de verbinding met Zuid en Buitenveldert. Daarin kan het park een belangrijke bijdrage leveren. Dus motie AD krijgt ook van het college een positief preadvies.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Heeft de wethouder motie 561 al gepreadviseerd?)

Motie 561? Ja, daar was ik positief over. Ik ben positief over 562 en over 561. En of ik het ook ben over 563 ga ik zo nog zeggen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Kan de wethouder iets zeggen, want we hebben het over een factor X? Dat is niet voor niks kabinet. Nu lees ik deze motie. Kan de wethouder iets zeggen over wat dat nou betekent voor het proces?)

Sorry, ik snap uw vraag niet helemaal.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ik geloof dat we die X geheim moeten houden, maar ik zie een percentage staan.)

Waar het om gaat, en dat is natuurlijk het belangrijkste, mijnheer Van Lammeren, is dat niet bekend wordt wat het bedrag is waar wij eventueel rekening mee houden. Dat kan mensen, waarmee wij moeten onderhandelen op gedachten brengen en inspiratie geven. Dus dat moeten wij geheim houden. Of het dan een percentage is van bedrag X of bedrag Y, geeft verder aan hen die onderhandelen met ons geen indicatie waarmee ze rekening kunnen houden. Het bedrag mag niet bekend worden. Daarom spreek ik steeds over 209, plus 55 plus X en alle drie geïndexeerd.

Als het gaat om motie 563, ook die motie zal ik positief preadviseren. Het lijkt mij evident dat wij niet voor niks arbeidsvoorwaarden hebben in dit land en zeker ook in deze stad. Dus dan moeten we daar ook gewoon netjes mee omgaan als er in onze stad een vrij majeur project wordt neergezet.

Dan doet zich het probleem voor dat ik meer moties nog niet heb. Ik heb nu de moties 564, 566, 568 en 569 van de Partij voor de Dieren. De eerste is motie 564. U snapt, mijnheer Van Lammeren, niet alleen gezien de korte discussie nu, maar ook gezien de lange discussies, die het college sinds 2012 heeft gevoerd, dat wij geen voorstander zijn van deze motie. Dat verbaast u, neem ik aan, niet zo heel erg.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ik verzoek ook de raad hier om een uitspraak met u. Ik ben blij dat u het wilt preadviseren, maar het is een lange discussie, maar het gaat nu om het krediet en de daarmee verbonden risico's, dus dat moment is nu.

U hebt helemaal gelijk. Die vraag moet nu beantwoord worden. Die vraag kan beantwoord worden door stemming over de motie 564.

Als het gaat om de motie 566. Ik denk dat dat een belangrijk punt is. Ik zou hem in die zin willen aanpassen en ik denk dat u met de aanpassing akkoord kunt gaan. Ik sprak afgelopen dinsdag, toen was er een bijeenkomst op de Zuidas, waar we met elkaar spraken over alle plannen die gaan komen. Er werd heel veel extra aandacht gevraagd voor het fietsverkeer door bewoners, organisaties en anderen die erbij waren. Maar er werd wel gezegd één groep niet te vergeten en dat zijn niet alleen de voetgangers, maar ook de wandelaars. Het verschil er tussen is dat de een van A naar B gaat en de ander wil er zich gewoon bewegen. Als ik de motie mag lezen dat we het niet alleen hebben over het fietsverkeer, maar ook met betrekking tot voetgangers, dan lijkt het mij prima als motie 566 wordt aangenomen.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Ja, conform dat wij willen stemmen, wil ik ook een accentmotie indienen.)

Met de kanttekening dat ik dan deze motie, bijna blind, zou ik zeggen alvast positief adviseer. Ik geloof dat de heer Van Lammeren te vertrouwen is.

Dan motie 568. Daar wil ik graag in tweede termijn even op terugkomen. Ik kan even niet de gevolgen van wat u hier zegt overzien. Dus daar kom ik even in tweede termijn op terug, als u het goed vindt.

Tot slot motie 569. Ja, positief met dien verstande, mevrouw Shahsavari-Jansen, dat wij gedurende dit hele traject continu met elkaar moeten bekijken hoe wij overlastbeperking doen. Of het nu gaat om de bedrijven, het is onder andere gezegd door de heer Van der Ree, die voor zijn of om de bewoners die voor zijn, of de bewoners die kritisch zijn. Iedereen heeft in ieder geval hetzelfde belangrijke punt, namelijk 'denk aan ons de komende tien jaar'. We zullen dus continu moeten bekijken hoe we de overlast kunnen beperken. Niet alleen als het gaat om het wel bekende heien, maar zeker ook als het gaat om de aan- en afvoer van materialen en personen. Dus wat mij betreft niet alleen nu, maar een continu proces. Dus motie 569: positief.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Heel veel dank voor deze ruimhartige toezegging, die eigenlijk breder is dan de motie vraagt. Dat is wel de achterliggende gedachte. Dan zitten we helemaal op één lijn. Ter herinnering: ik had ook nog een vraag gesteld.)

Ik was nog niet klaar. D66 moet nog even een extra bevestiging krijgen met betrekking tot de omgevingsmanager. Als het gaat om de omgevingsmanager Zuidasdok, dan is die er op dit moment al. Dat heb ik ook aan u geschreven in mijn brief van afgelopen vrijdag. Als het gaat om de brede, gezamenlijke manager dan is die er aan het einde van het jaar. Dus die gaat er komen.

Dan de versobering van mevrouw Shahsavari-Jansen, althans haar vraag daarover. Ik kan niet uitsluiten dat er zich omstandigheden in de markt voordoen dat er sprake is van kostenstijgingen. Echter, wij hebben de Amsterdamse bijdrage gecapt op

209, 55 en X. Dat betekent dat wanneer dat zich voordoet, dan kan het zo zijn dat er gekozen moet worden voor versobering. Dat is waar we het vorige week in de commissie met elkaar over gehad hebben, althans het CDA en het college. Dat is het moment dat zich versobering kan voordoen. Dan is het goed, als het gaat om manieren van versoberingen, om met de gemeenteraad daarover te schakelen.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Nou stemt dat mij nog niet helemaal gerust. Als het nu gaat om een majeure versobering en de gemeenteraad wil die versobering niet, wat gebeurt er dan?)

Dat raakt aan de vraag van iemand, ik weet niet meer wie de vraag stelde.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Dat was mijn vraag of u kon uitsluiten of we uiteindelijk ooit meerkosten krijgen.)

De meerkosten zijn gecapt op die drie getallen, die ik niet nog een keer ga zeggen, want daar worden mensen inmiddels al een beetje gallisch van. En er is gezegd dat anders binnen het plan gekeken kan worden naar versobering. Uiteindelijk is er sprake van eindverantwoordelijkheid. Die eindverantwoordelijkheid ligt bij het Rijk en bij de gemeente. Wij zijn de twee dragende partijen. Dan moet daar gezamenlijk naar gekeken worden. Als de directeur daar met zijn collega-directeur van het Rijk uitkomt, gaat het de goede kant op. Zo niet, dan wordt er bestuurlijk opgeschaald.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Nou ja, de vraag is nog niet beantwoord. Wat als de raad die scopeversobering niet wil? Gaan wij dan extra geld in zo'n project steken? Is dat dan de vraag die hier wordt voorgelegd?)

Dat weet ik niet. Kijk, het kan altijd zo zijn dat er een situatie ontstaat dat er sprake is van een versobering, die de raad, deze of een volgende, absoluut niet wil. Dan kan het zijn dat er een mevrouw Shahsavari-Jansen is die zegt dat ze het liever heeft dat er extra geld in gestoken wordt dan dat we het niet doen. Waar het om gaat is dat we hiermee de risico's dicht getikt hebben op die 209, de 55 en de X. In tegenstelling tot een ander project – iets met een tunnel – in deze stad, waar de meerkosten gewoon leidden tot een hogere uitgave voor u en voor mij, zonder dat we daar überhaupt iets voorgelegd konden krijgen, een keuze hadden.

(De heer **NUIJENS**: Ik verzoek de wethouder mij ogenblikkelijk te onderbreken als ik de lijntjes van de ons toegestuurde stukken overschrijd. Ik zal mijn uiterste best doen om dat niet te doen. Volgens mij gaat me dat lukken. Klopt het dat het in de reguliere omgangsvorm tussen Rijk en gemeente op het moment dat men er niet uitkomt binnen de geraamde projectkosten, het Rijk zegt 'gemeente versobert u dan maar'? En de beslissing om al dan niet bij te passen en daar alle kosten voor te dragen, in reguliere gevallen, bijna altijd bij de gemeente ligt? En dus ook de risico's op scopeverkleining altijd bij die gemeente neergelegd worden door het Rijk?)

Ik ben geneigd die vraag met nee te beantwoorden.

(De heer **NUIJENS**: Dan heb ik de vraag verkeerd gesteld.

Stelt u hem eens anders opdat ik 'ja' kan zeggen. Waar het om gaat is, op het moment dat er sprake is van een versoberingsvraag, die kan optreden. Dan hebben we het over zogenaamde kostenstijgingen, waardoor het aan de orde kan komen, dan kan dat betekenen dat wij daarover met elkaar in gesprek gaan. Wij is Rijk en gemeente.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Als ik dan de wethouder zo hoor, dan zeggen we eigenlijk dat we een project hebben op oranje wat betreft uitvoerbaarheid. Ja, financieel is hij gecapt op een bepaald bedrag.

Echter, we weten niet zeker of we het hele project kunnen uitvoeren. Dan zouden we wellicht moeten kunnen versoberen. We hebben het wel financieel gecapt, echter, het kan nog steeds betekenen dat we niet het hele project krijgen, maar een versoberd project.)

Leg om te beginnen niet de koppeling met uw vraag over die code oranje, want daar heb ik überhaupt nog niks over gezegd. Wat er met die code oranje is, is dat er uit de gateway review een code oranje kwam. Op basis daarvan hebben wij gehandeld en het is niet gebruikelijk dat dan de gatewaycommissie zegt: oh, als u gehandeld heeft, dan maken wij er alsnog groen van. Ze hebben toen hun advies op oranje gegeven. Op basis daarvan hebben wij gehandeld. Dus ik leg even niet die correlatie, mijnheer Van Lammeren, als u het goed vindt. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de Noord/Zuidlijn – bij de Noord/Zuidlijn was het: we krijgen een bepaald bedrag van het Rijk en op het moment dat het misgaat, dan zijn u en ik de klos. En wij hebben er met zijn allen ook redelijk wat centen in mogen stoppen –geldt hier: het kost het totaalbedrag. Daar betalen wij 209 van. Het tweede is dat we zeggen: er kunnen nog andere kosten komen. Dat komt maximaal op die 55. En er is nog een speciale omstandigheid, waar we het niet over hebben met elkaar. Dan kan X zich voordoen. Dat zijn de drie zaken. Daar is het op gecapt.

Er kunnen zich natuurlijk altijd omstandigheden voordoen waardoor er sprake is van de versoberingsvraag. Dat kan. U kunt dat aan niemand vragen. U kunt die vraag ook zelf nooit op die manier beantwoorden, dat die versoberingsvraag niet aan de orde komt. Normaal gesproken kom je er wel uit met elkaar met: wat doen we wel en wat doen we niet? Als u gaat zeggen: ja, luister Van der Burg, we willen het toch heel graag …

(De heer **NUIJENS**: Van de orde, mijn excuses. Ik heb behoefte aan een korte schorsing en dat omdat ik het gevoel heb dat het debat een beetje zwalkt, omdat we niet over X willen praten en dat hadden we niet moeten doen. Dat zou ik de wethouder en de gezamenlijke woordvoerders kort willen verzoeken.)

De **VOORZITTER** stelt voor dat er vijf minuten geschorst wordt.

(Schorsing 15.57-16.05)

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de heer Nuijens.

De heer **NUIJENS**: Ik hoop dat mijn collega's begrijpen waarom ik het nodig vond. Je zegt al snel iets verkeerd en dan zouden de consequenties voor de gemeente vrij groot kunnen zijn.

Ik begrijp dat ik in het openbaar kan zeggen dat we alle risico's die op ons pad liggen, die wij op dit moment kunnen voorzien, die in de rede liggen, die men kan verwachten … Op dit moment geldt dat er een verdeelsleutel is afgesproken van 75% voor het Rijk en 25% voor de gemeente. Natuurlijk zijn er andere scenario's mogelijk, waarin allerlei dingen kunnen gebeuren, maar dit is de bestuurlijke afspraak, zoals die gecommuniceerd is, die geldt voor wat we kunnen overzien. Klopt die bewering, wethouder Van der Burg?

Wethouder **VAN DER BURG**: Ja.

(Mevrouw **DE HEER**: We hebben het over mogelijke versoberingen. Kunt u dat in geld uitdrukken wat daar de waarde van zou zijn en wat dan de verdeling is?

Dan moet ik even een lijstje voor u maken, want u heeft een lijstje gezien met mogelijke versoberingen. Dat kan gaan om versoberingen in het Amsterdamse deel, maar ook in het rijksdeel. Die versoberingen daar moeten we het dan met elkaar over eens zijn dat we die gaan toepassen. Die versoberingen treden eerst op. Daarna komt de discussie over de 75%:25% tot de bedragen die u kent.

(Mevrouw **DE HEER**: Ik begrijp dat het heel moeilijk is om uit uw hoofd een bedrag te gaan noemen, maar zou u wat meer comfort aan ons kunnen geven wat dat dan zou betekenen?)

Dat doe ik dan zo. Ik sluit niet uit dat er een tweede termijn komt. Dan doe ik het in de tweede termijn.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Gaat u nog iets over de code oranje zeggen?

Dat heb ik net gedaan.

(De heer **VAN LAMMEREN**: Dan zou ik graag toch een kabinetbehandeling willen aanvragen.)

Dat is niet aan mij, maar aan de raad.

De **VOORZITTER**: Leden van de raad, vindt u het goed dat we aan het einde van de raadsvergadering in beslotenheid met elkaar vergaderen?

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik vind, dat als iemand dat wil, dan moeten we daar in accommoderen. Daar is geen twijfel over mogelijk. Maar zouden we misschien de rest van de openbare beraadslaging nu af kunnen maken?

De **VOORZITTER**: Dat vind ik een goed voorstel.

Wethouder **VAN DER BURG:** U zegt aan het eind van de vergadering. Bedoelt u daarmee het eind van de middagvergadering of vanavond laat?

De **VOORZITTER**: Vanavond laat.

Wethouder **VAN DER BURG**: Het voordeel van het eind van de middagvergadering is dat als er vragen worden gesteld die beantwoord moeten worden, we daar tijd voor hebben. We hebben wel per definitie tijd. Ik heb morgenochtend pas om 8 uur mijn volgende afspraak, maar we hebben wel wat meer mogelijkheden als we het aan het eind van het middaggedeelte doen.

De **VOORZITTER**: Ik vind dat een goed voorstel. Ik stel voor dat in de openbaarheid, zo behoefte is aan een tweede termijn, dat we dat nu doen en vervolgens kijken welk moment we kiezen aan het eind van de middagvergadering om het punt van het kabinet te behandelen.

Hij constateert dat de vergadering daar akkoord mee gaat.

Tweede termijn

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Alhoewel ik uit de woorden van de wethouder begrijp dat die scopeversobering in principe wel in overleg met de raad gebeurt, wil ik samen met de heer Van der Ree, de heer Vink en de heer Nuijens een motie indienen om dat ook vast te leggen dat wij die versoberingen hier bespreken. Ik hecht er aan om dat op

een formele manier af te hechten. Dan kan dat ook gewoon netjes teruggevonden worden door onze opvolgers.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen:

115º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Shahsavari-Jansen (CDA), Van der Ree (VVD) en Vink (D66) inzake het kredietbesluit Zuidasdok (versobering scope altijd voorleggen aan de gemeenteraad). (Gemeenteblad afd. 1, nr. 570)

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van der Burg.

Wethouder **VAN DER BURG**: Laat ik deze motie positief preadviseren.
Mag ik nog één ding melden aan de heer Vin en aan de dames en heren van de raad. U krijgt vandaag in de dagmail, een memo, brief, document met betrekking tot uw vraag over de partij die failliet is gegaan, wat u las in Het Parool.

22
Kennisnemen van de besluiten van het college van burgemeester en wethouders tot vaststellen van het definitieve 'Startdocument Eeuwigdurende erfpacht'.
(Gemeenteblad afd. 1, nr. 291)

De heer **NUIJENS**: Ik zal u niet vervelen: de fractie van GroenLinks Amsterdam is tegen het invoeren van het stelsel van eeuwigdurende erfpacht, zeker als dat stelsel een stelsel is met de mogelijkheid om af te kopen en helemaal als dat ook voor commerciële bestemmingen geldt. Maar dat wist u al. Waarom dat zo is en wat onze zorgen zijn dat weet u ook allemaal al. Dat, moet ik opmerken, hebben de heer Abid, mevrouw Moorman, de heer Groot Wassink en ikzelf u namelijk de vorige keer al hartstikke duidelijk uitgelegd.
Tot verbijstering van mijzelf en mijn fractie bent u daarna niet tot inkeer gekomen. En dat is op zijn zachtst gezegd gek, want wij hebben namelijk gelijk. Ik had er verdorie nog wel die extra goede quote van de liberaal Toonk bij gesleept en de heren Van der Burg en Van der Ree extra boos aangekeken, want liberaal is het niet dat privatiseren van collectieve verdiensten. Collega Abid had de SP nog wel de grootste privatisering in de Amsterdamse geschiedenis verweten, maar we kennen allen de pokerface van collega Bakker. Kortom, namen, rugnummers, het is allemaal over tafel gegaan. Het is allemaal waar en gelijk hebben we en dat gelijk houden we. Sterker nog, 23 zetels in deze raad, in dit huis zijn en blijven overtuigd van dat gelijk.
Maar meerderheid en gelijk of niet, wij gaan dat gelijk niet krijgen. Ik ga dat dus ook allemaal niet vertellen. Ik was zelfs niet van plan met een quote te komen, tot gisteren mevrouw Ruigrok het presteerde om haar betoog – wat mij, met alle respect, sowieso als een beetje realiteitsluwe free zone voorkwam – af te sluiten met een quote van John Lennon's Imagine. Gelukkig intervenieerde de heer Groot Wassink 'imagine no possessions'. Dat onderstreepte maar weer eens driedubbel dat je bij de juiste partij zit. Maar het betoog van mevrouw Ruigrok en vooral de afsluiter was voor mij een drempelverlagende, om niet te zeggen, liberaliserende ervaring. Vanaf dat moment heb ik dan ook gevonden dat ik mijzelf vandaag hier ook het een en ander kon permitteren. En dus heb ik toch een quote, maar een hele korte. Die luidt als volgt: "property is organized

theft", oftewel 'bezit is georganiseerde diefstal. Op ecologische gronden geldt dat met nadruk des te meer voor het bezit van grond. Moeder Aarde is immers van ons allemaal. Maar laat ik mezelf ook weer niet te veel permitteren. Enfin, u gaat deze privatisering van collectieve verdiensten, deze vorm van georganiseerde diefstal gewoon doorvoeren en wij denken dat we dat wel aan dit college kunnen overlaten.

Alle gekheid op een stokje. Het college verdient serieus een compliment, omdat wij niet anders kunnen dan zeggen dat wij ons als GroenLinks tot nu toe, als oppositiepartij, in al onze zorgen over het proces, serieus genomen voelen. De wethouder heeft eerder toegezegd ook voorbij het zogenaamde kantelpunt de raad nader te informeren over de gevolgen voor de gemeente op de lange termijn. Ook het verzoek van GroenLinks en PvdA om apart en eerlijk te besluiten over het antispeculatiebeleid is serieus beantwoord. Het college neemt in de vormgeving van zijn proces ogenschijnlijk, en volgens mij ook daadwerkelijk, de voltallige raad serieus en dat waarderen wij. Paradoxaal genoeg is mijn betoog dan ook bedoeld om te onderstrepen dat ondanks harde woorden, goede grappen, ideologische verschillen in deze vergadering, de raad, in het ingewikkelde proces, wat ingrijpend is voor de gemeente, ingrijpend voor heel veel erfpachters in Amsterdam, zichzelf en zijn eigenstandige, separate rol serieus moet nemen als het gaat om dit proces, dit project. Dat is de raad aan de stad verplicht.

Ik rond af door zo meteen bij de voorzitter als voltallige oppositie een simpele motie in te dienen, die markeert dat de raad de 1‰-regeling, conform de motie-Van Pinxteren, hier van toepassing acht en, mocht men dat later nodig achten, over kan gaan tot formuleren van onderzoeksvragen om die extern te laten onderzoeken. Laat ik daar alleen nog aan toevoegen dat mocht die motie aangenomen worden, en mochten we ook overgaan tot onderzoek, mijn fractie op dat moment alle mogelijke onderzoeksvragen, die andere fracties relevant vinden, ook als de antwoorden ons misschien niet zo goed uitkomen, relevant zullen achten en zullen steunen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Moorman.

Mevrouw **MOORMAN**: Mijn collega Nuijens heeft gelijk: wij hebben gelijk, de wethouder heeft ongelijk. Toch zijn wij in deze discussie, terecht, altijd gewend de wethouder te complimenteren; te complimenteren als politiek leider van de VVD, dat het hem toch, ondanks de ideologische meerderheid vóór erfpacht, lukt om het erfpachtstelsel te privatiseren. Waarom, we hebben het er al vaker over gehad, hoeven we niet te herhalen al is het prettig om steeds weer te benadrukken dat het zo belangrijk is, zeker als we een coalitieakkoord akkoord hebben met de titel 'De stad is van iedereen' om te beseffen dat de grond ook van iedereen is en de meerwaarde van de grond ook aan iedereen zou moeten toekomen. Maar goed, de keuzes zijn anders. Toch de complimenten aan wethouder Van der Burg voor de wijze waarop hij dit doet. Voor de wijze waarop hij de raad meeneemt en daarbij ook de criticasters in de raad meeneemt en luistert naar de goede en kritische oppositie en die gebruikt om de risico's en gevaren in zijn voorstel ook mee te wegen en mee te nemen. Wij vinden het vanuit de sociale grondpolitiek nog altijd een slechte deal, maar wij voelen ons gehoord en serieus genomen door de wethouder, zoals in de discussie in het ontkabinetten van de risicobijlage. Daarin is goed geluisterd en ook onze kritische kanttekeningen worden steeds meegewogen. Wij willen inderdaad zeker weten dat die ruimte, om, hoewel we tegen zijn, wel steeds constructief mee te blijven denken en tegen te denken, wat ook in de latere fase steeds zo zal blijven. Als uitkomsten van verschillende onderzoeken beschikbaar komen en we de details van het voorstel kennen en daarmee dan ook betere

inschattingen kunnen maken van de uitwerking. Daarom willen we nu alle mogelijkheden bespreken en van de partijen het commitment krijgen. Wij hopen dan van alle partijen een meerderheid commitment te krijgen, dat we daar later als raad op terug kunnen komen als er twijfels zijn en behoefte aan een second opinion. Wij denken dat dat dan ook inderdaad mogelijk zou moeten zijn. Dus wij ondersteunen van harte de motie, die door de heer Nuijens (bijna) is ingediend. Wij hopen op een positief preadvies van de wethouder.

De heer **VAN OSSELAER:** D66 is verheugd en trots dat er een nieuwe stap is gezet naar het afschaffen van het systeem van voortdurende erfpacht. Het moment dat we Amsterdammers van erfpacht verlossen, van de onzekerheid, komt steeds dichterbij. Net als de vorige sprekers wil ik hier niet het ideologische verschil toelichten en verder uitleggen waarom we er zo trots en zo blij over zijn. Er zullen nog wel wat opiniestukjes over en weer gaan, schat ik zo in, in de toekomst. Ook heb ik geen quote. Ik denk dat een opponent die zulke quotes heeft, kun je maar beter zelf niet te veel tegenover stellen.

D66 complimenteert het college, net als de PvdA, maar wij complimenteren het college met de brede en transparante consultatie die men heeft uitgevoerd, waarin alle stakeholders zijn gehoord. Wij vinden het ook goed dat in dat proces ook het besluit is genomen om het proces in twee stukken op te knippen. Dus een apart traject voor nieuwe uitgiften en overgangsregelingen voor de bestaande erfpachters. Dat verlaagt de complexiteit van deze grote onderneming.

We vinden het ook goed dat het luisteren naar die stakeholders in het vervolgproces is ingebouwd. Daar wil ik de klankbordgroep ambtenaren op erfpacht niet onvermeld laten. We zien dus uit naar het voorstel voor het nieuwe systeem. Over de motie van GroenLinks, ik begrijp de wensen van de indieners om de raad goed te positioneren in het vervolgtraject. Die wens steunt mijn fractie ook. Als ik de opstellers goed begrijp, is het de bedoeling van deze motie dat we in een later stadium een discussie moeten hebben over de dekking van eventuele second-opiniononderzoeken. Nu weet ik niet of de motie daar nu al duidelijk genoeg voor is. Even kort, die regeling wil de regeling-Van Pinxteren, bedoeld voor infrastructurele projecten, van toepassing verklaren op de hervorming van erfpacht. Die motie-Van Pinxteren zegt dat de raad kan kiezen om 1‰ van het projectbudget, zeg maar, de aanneemsom, te reserveren voor een second-opiniononderzoek door de raad. Het resterende budget van de erfpachthervorming ligt, volgens mij, ergens onder de 5 miljoen euro. Ik neem aan dat de heer Nuijens dat niet als basis wil nemen voor zijn 1‰, omdat je met 5000 euro niet ver komt in onderzoeksland. Ik wil daarom aan de heer Nuijens vragen wat voor hem dan die basis is, waarover die ene promille genomen moet worden, zoals genoemd in de motie-Van Pinxteren. Of is dat de discussie die we later nog moeten hebben? Dat is voor mij ook prima.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen

116º Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Nuijens (GroenLinks), Moorman (PvdA), Shahsavari-Jansen (CDA), Van Lammeren (PvdD) en Van Soest (PvdO) inzake het startdocument Eeuwigdurende erfpacht. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 571)

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft de heer Nuijens het woord voor een interruptie.

(De heer **NUIJENS**: Ik constateer dat het college deze stelselwijziging onder de risicovolle projecten heeft gebracht. Ik begrijp dat de heer Van Osselaer niet heel veel heeft kunnen wisselen over wat we nou precies een promille van wat gaan vinden. Ik vind ook dat u daar een terecht punt heeft. Volgens mij moeten we daarin niet overdrijven. Het lijkt mij iets waarin we in grote gezamenlijkheid uit moeten komen en waar ik ook graag de wethouder over hoor. Uw steun is mij veel waard en dat betekent ook dat ik uw vertrouwen daarbij niet op zal rekken.)

Ik denk wel dat als het de doelstelling is om hier een afspraak te maken, waardoor we later die discussie niet meer hoeven te hebben, dan zou het welkom zijn als daar enige duidelijkheid over zou kunnen komen. Maar als de heer Nuijens zegt dat die discussie ook later gevoerd kan worden, dan kan dat wat D66 betreft ook. Aan wethouder Van der Burg wil ik vragen wat zijn begrip is van de motie en zijn advies hierover en of hij hiermee uit de voeten kan.

Zoals ik zei, in beginsel positief ten opzichte van die doelstelling. Als het aan D66 ligt, gaan we dat stelsel hervormen maar, zoals ik al eerder zei, met open ogen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Ree.

De heer **VAN DER REE**: Een jaar of vier geleden, toen wij ook hier in deze raadzaal het debat over erfpacht, over de grondbeginselen, voerden, toen zat daar nog GroenLinks-wethouder Van Poelgeest aan tafel en hadden wij het over de horige huizenbezitter en de linkse landadel. Het stelsel dat toen voorgesteld werd, het nieuwe voortdurende stelsel, is gelukkig naar de prullenbak verwezen. Nu besluiten wij over een eeuwigdurend stelsel. Dat is heel goed nieuws. Goed nieuws voor de Amsterdamse huizenbezitter, die in het voorgaande stelsel steeds weer geconfronteerd werd met intransparantie en onzekerheid. Heel goed dat het college het erfpachtdossier op deze manier oppakt. Tot nu toe vinden wij dat het heel goed gaat. We hebben een conceptstartdocument besproken in de commissie. Toen is er een heel traject op gang gebracht, is er een startdocument besproken in de raadscommissie. Daarin kun je lezen dat er heel goed is geluisterd naar alle partijen die hun zegje gedaan hebben. Complimenten aan het college. Ik denk dat alles wat wij als VVD vinden van dit startdocument voldoende is gebezigd in de raadscommissie. Dus ik wilde één opmerking maken richting de wethouder en de ambtenaren, die aan de stelselvernieuwing werken en dat is: laten wij de komende jaren vooral die Amsterdamse erfpachter centraal stellen in het tot stand brengen van deze stelselherziening. Dan weet ik zeker dat het goed komt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bakker.

De heer **BAKKER**: Ik zal het kort houden. In december hebben we het uitgebreid over het conceptstartdocument gehad. Als uitwerking van het coalitieakkoord en beraadslaging staat nu alles netjes achter elkaar. De fractie van de SP is zeer benieuwd naar de verdere uitwerking. Zoals in de nota van bevindingen uiteengezet wordt, valt er nog veel te zeggen over de volgorde van de besluitvorming en het tempo. Wij danken de wethouder voor de duidelijke risicoanalyse. Wat de SP-fractie betreft blijft de ICT de fractie zorgen baren. De gefaseerde invoering lijkt op zich realistisch, maar zegt verder weinig over de wijze waarop binnen de gemeente met informatiemanagement wordt omgegaan. Oftewel, heldere, tijdige en volledige communicatie is een vereiste om een overstap te maken naar eeuwigdurende erfpacht.

Ten slotte blijft de SP met grote interesse de uitwerking van de bestrijding van speculatie volgen. We wensen de wethouder veel succes met deze ambitieuze stelselwijziging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van der Burg

Wethouder **VAN DER BURG**: Dank voor alle complimenten. U weet, vrienden van de PvdA en GroenLinks, we zijn hier inderdaad niet bezig elkaar te overtuigen. We zijn hier niet bezig om, wat we bij andere agendapunten wel doen, te kijken of we een zo groot mogelijke meerderheid in de raad achter dit besluit kunnen krijgen. Wat ik ook aan hen zou voorstellen, mevrouw Moorman zou op dit dossier nooit gaan staan als de heer Van der Ree gaat staan, en hetzelfde geldt voor de heer Nuijens en de heer Van Osselaer. Ik vind het wel belangrijk om met dat gegeven een zo groot mogelijk draagvlak te realiseren. U moet, als tegenstemmers, dat kunnen we volgens mij nu al voorspellen met elkaar, straks het idee hebben dat er een verkeerd besluit genomen is, maar dat verkeerde besluit is wel op de goede manier genomen. Meer kan ik niet verwachten van de PvdA en GroenLinks. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat u mij meer helpt dan de VVD, D66 en het CDA, want dat zijn gelovers en gelovers in een ideaal zijn minder kritisch dan zij die er niet in geloven. Dus u bent de belangrijkste adviseur van het college als het gaat om de hervorming van dit erfpachtstelsel. Ik weet niet of u daar nu zo gelukkig van wordt en dat ik u uren slaap heb ontnomen, maar ik meen het wel serieus. U komt precies met die tegenargumenten. Wat wij soms doen is dwarskijksessies organiseren. Als het om dit dossier gaat, hebben we daar gewoon de gemeenteraad en de raadscommissie RO voor bedacht. Dus u helpt mij serieus wel met uw kritische kanttekeningen en ik vind dat ik u ook gewoon zo veel mogelijk tegemoet moet komen daar waar het kan, met de kanttekening dat als u mij op de inhoud iets vraagt, ja, dan scheiden onze wegen.

Kijkend naar de motie, een motie die niet alleen ondertekend is door fervente tegenstanders van hetgeen het college wil gaan doen, maar van iemand, waarvan ik er van uitga – ik zie van mevrouw Shahsavari-Jansen niet dat ze tot de voorstanders gaat behoren –dat geeft wel aan dat dit gewoon gaat om de vraag of wij op de juiste wijze eventuele toekomstige besluiten kunnen nemen. Daar moet je naar streven. Dus ik ben positief over motie 571. Dat brengt ons natuurlijk tot de vraag met betrekking tot de financiering en de dekking. Misschien is het een heel verkeerd antwoord, maar de heer Kock is gelukkig nu toch niet aanwezig. Hoe je het qua geld regelt en uit welk potje het precies komt, vind ik minder interessant. Ja, het ligt voor de hand om te kijken of je dat binnen de 3.45 nog kunt vinden. Het gaat erom als u straks als raad vragen heeft die beantwoord moeten worden, dan moet daar de ruimte voor zijn.

De discussie wordt gesloten.

Aan de orde is de stemming over de motie-Nuijens, Moorman, Shahsavari-Jansen, Van Lammeren en Van Soest (Gemeenteblad afd. 1, nr. 571).

De motie-Nuijens, Moorman, Shahsavari-Jansen, Van Lammeren en Van Soest (Gemeenteblad afd. 1, nr. 571) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Nuijens, Moorman, Shahsavari-Jansen, Van Lammeren en Van Soest (Gemeenteblad afd. 1, nr. 571) is aangenomen met algemene stemmen.

23

Vaststellen van het investeringsbesluit stationslocatie Lelylaan in Nieuw West. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 393).

De heer **TORN**: Ik kan het kort houden. We hebben in de commissie gesproken over het investeringsbesluit stationslocatie Lelylaan. Daarbij is ook de parkeernorm ter sprake gekomen, die in het voorstel staat. De VVD vindt die norm te laag. Wij creëren op die manier ons eigen parkeerprobleem. Dat moeten we, als het aan de VVD ligt, niet doen. Vandaar dat de fractie een amendement zal indienen met de strekking de parkeernorm te verhogen, zodat wij niet ons eigen parkeerprobleem daar realiseren. Dat amendement wil ik graag indienen. Voor rest is alles wel in de commissie gezegd.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen:

117º Amendement van 11 juni 2015 van het raadslid Torn (VVD) inzake de parkeernorm in het investeringsbesluit stationslocatie Lelylaan in Nieuw West. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 572)

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van Osselaer

De heer **VAN OSSELAER**: De D66-fracties in de raad en in de bestuurscommissies zijn erg blij met dit plan. Eindelijk krijgt een braakliggende stadswoestijn een nuttige bestemming. De problemen die de VVD ziet met een tekort aan parkeerplekken, die zien wij niet. Dit stukje Amsterdam ligt bijna op het perron van het station. Dus een ideale locatie voor mensen die niet van autorijden houden. Er is een ontwikkelaar die een gebouw wil neerzetten met een beperkt aantal parkeerplaatsen. De bewoners mogen niet op straat parkeren. Dus er is geen uitstralende werking. Ik durf te wedden, mijnheer Torn, dat er heel veel mensen zijn met een treinabonnement en een fiets, die heel graag hier willen wonen. Geloof het of niet, er zijn echt mensen die geen auto willen rijden.

(De heer **TORN**: Daar hoeft de heer Van Osselaer mij helemaal niet van te overtuigen, want ik ben een fervent treinreiziger. Er zijn mensen die gewoon voor hun werk, want er zijn ook woningen voor jongprofessionals, die gewoon een auto nodig hebben. Dan moet daar toch plek voor zijn. Dat ook zij daar dus kunnen wonen en dat je een parkeerplek juist voor die specifieke doelgroep hebt. Voor die studentenwoningen is het misschien een ander verhaal. Vindt u ook niet dat je daar gewoon aandacht voor moet hebben?)

Wij weten dat er in de stad genoeg woningen zijn waar een parkeerplaats bij zit. Dus mensen die een auto voor hun werk nodig hebben, die kunnen in zo'n woning gaan wonen en mensen die dat niet nodig hebben, die kunnen in een woning gaan wonen zonder parkeerplaats. Er zijn al genoeg projecten gesneuveld omdat we ze kostbare parkeerplaatsen opdringen, waarvoor bijvoorbeeld geen belangstelling is. Ik noem het project Villa Mokum; dertig parkeerplaatsen, tien verkocht. Ik wil de VVD dan ook oproepen om haar liberale hart te laten spreken. Wie zijn wij om mensen die willen fietsen een parkeerplek op te dringen?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van der Burg.

Wethouder **VAN DER BURG**: Met grote droefenis in mijn hart ben ik het niet eens met het voorstel dat de VVD zojuist heeft ingediend. Het college heeft een aantal redenen waarom wij daar niet voor zijn. De eerste is dat de behoefte aan parkeervoorzieningen onder jongeren en studenten klein is. Het regeringsbeleid, waarbij studenten moeten lenen voor hun studie, helpt daarbij. Veel garages en ook de P&R-voorziening rond de Lelylaan staan op dit moment leeg of worden slechts gedeeltelijk gebruikt. Dat is natuurlijk ook nog een alternatief. Een derde is dat de locatie is gelegen bovenop trein, metro, tram en busstation. Dus er zijn ook redelijk wat alternatieven. Als je dit project voor deze negenhonderd jongeren- en studentenwoningen met gebouwde parkeerplaatsen gaat ontwikkelen, dan stijgen de kosten daarmee, waardoor de ontwikkeling moeilijker wordt gemaakt. Er wordt een mobiliteitsgarantie gegeven. U weet ook dat er elektrische deelauto's komen. Ook is het zo dat we voor bewoners en bezoekers hebben afgesproken dat ze geen gebruik kunnen maken van omliggende straten om de eventuele druk daar te voorkomen. Er is wel afgesproken dat men gebruik kan maken van de niet goed gebruikte P&R-voorziening van NS en Q-Park. Wij denken dat er daarom genoeg redenen zijn als college om te zeggen dat we het doen zoals hier staat en niet volgens de wens van de VVD.

Aan de orde is de stemming over amendement-Torn (Gemeenteblad afd. 1, nr. 572).

Het amendement-Torn (Gemeenteblad afd. 1, nr. 572) wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De **VOORZITTER** constateert dat amendement-Torn (Gemeenteblad afd. 1, nr. 572) is verworpen met de stemmen van de VVD en het CDA voor.

Aan de orde is de stemming over de voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 393).

De voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 393) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 393) is aangenomen met de stemmen van de VVD en het CDA tegen.

24

Kennisnemen van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een gebouwde fietsenstalling op het terrein Weteringschans tussen nummer 8 en nummer 10 (Landje Paradiso) (Gemeenteblad afd. 1, nr. 391)

De heer **VROEGE**: D66 heeft zich altijd ingezet voor het unieke karakter van onze grachten. De grachten zijn er op de eerste plaats voor de vissen en de drijfsijssies en niet voor het parkeren van fietsen. Daarnaast is D66 altijd een voorstander van innovatieve en creatieve oplossingen als het gaat om fietsparkeren. Al was het maar om de marketeers uit Kopenhagen de wind uit de zeilen te kunnen nemen. Het fietsprobleem rond het Leidseplein is een uitdaging. Maar voordat we permanent het water op gaan, is het misschien toch goed naar een alternatief te zoeken en wel het alternatief van het beruchte

landje naast Paradiso. Uit het onderzoek van stadsdeel Centrum uit 2012, dat tot voor kort goed was opgeborgen en niet eerder naar de raad was gestuurd, blijkt dat dit in principe kan. Diverse ondernemers en ook bewonersgroepen hebben ideeën aangedragen met goedkope en innovatieve oplossingen. Om deze initiatieven op waarde te kunnen schatten, vroeg ik om een quick scan, waarin nadrukkelijk ideeën van bewoners en ondernemers onderzocht gaan worden, zodat we daarna met deze nieuwe kennis eventueel een nieuwe afweging kunnen maken.

(De heer **TOONK**: Ik ben blij met waartoe u oproept. Heeft u enig idee wat dat landje naast Paradiso zou kosten?)

In het document dat ik boven tafel heb gehaald en dat wij allen gekregen hebben, daarin staat in het kabinetgedeelte een suggestie wat het college denkt dat het zou kunnen kosten. Het is kabinet volgens mij. Ik zeg niet dat we dat moeten aanschaffen. Ik zeg dat we moeten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Dat is de vraag die nu voorligt. Laten we onderzoeken of die opties die ondernemers, maar ook buurtverenigingen geven, wat we kunnen doen met het landje, reëel zijn. De uitkomst van het onderzoek moet zijn een afweging in de raad of het een reële oplossing biedt. Een volgende stap zou kunnen zijn de beslissing om het wel of niet te doen.

Omdat de wethouder hiertoe geen toezegging wilde doen in de commissie, zal ik een motie moten indienen. Denkend aan de heer Toonk, dit kost volgens mij slechts een beperkte capaciteit, dus de dekking – de wethouder is bezig met ook andere fietsparkeeroplossingen rond het Leidseplein – volgens mij kunnen ook de kosten hiervan daaruit gedekt worden.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen:

118º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Vroege inzake innovatieve fietsenstalling bij Paradiso. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 573)

De motie maakt hiermee deel uit van de beraadslaging.

(De heer **TOONK**: We hebben meer dan tien jaar gediscussieerd over het Leidseplein en hebben daar vrij recentelijk een besluit over genomen. Wat maakt nu dat u, terwijl de inkt van dat besluit nog niet eens droog is en we zouden gaan uitvoeren, uitgerekend op dit moment met dit voorstel komt? Had u dat niet beter destijds kunnen doen?)

Een goede vraag van collega Toonk. Dat komt omdat het onderzoek, gedaan door stadsdeel Centrum, destijds in de besluitvorming niet is meegenomen. Dat was in de onderste la gestopt. Ik heb het weer uit de onderste la naar boven gehaald. Het is goed om de mogelijkheid te onderzoeken. Daarbij speelt ook dat verschillende marktpartijen en ook buurtbewoners aangegeven hebben met de huidige techniek oplossingen te kunnen bieden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Litjens

Wethouder **LITJENS**: Het klopt dat het een rapport is dat bij de besluitvorming, ook in stadsdeel Centrum, in opdracht waarvan dit rapport gemaakt is, in de la gehouden is, zoals u dat zegt en inderdaad voor een kabinet is. Daarin staat aangegeven wat de complicerende factoren zijn om op het landje bij Paradiso ... We hebben als eens eerder geconstateerd dat iedere keer als we de naam van dat landje noemen, het in waarde

stijgt. Een van de complicerende factoren is dat het landje niet in eigendom is van de gemeente en dat dat, in welke situatie dan ook, permanent of tijdelijk, tot extra kosten gaat leiden, bovenop de kosten die al gemaakt moeten worden voor het te maken of te huren. Daarnaast ligt dit landje verder van het Leidseplein af. Dat is ook een belangrijk argument geweest in de besluitvorming voor de fietsparkeervoorzieningen in en rond het Leidseplein, omdat er ook onder de grond wordt gebouwd. Dat is ook een van de redenen geweest. Tegelijkertijd wordt met de realisatie van een plek op het water – en ik weet dat daar tegenstand tegen bestaat – een structurele oplossing, maar wel een omkeerbare oplossing geboden voor het fietsparkeerprobleem.

Maar goed, bij een groot deel van de voorstellen gaat het bij het landje van Paradiso om tijdelijke fietsparkeerplekken. Ik ben het met de heer Vroege eens dat het weinig moeite is om in kaart te brengen wat de consequenties zijn, wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van het landje van Paradiso. Ik ga er wel van uit dat wij gebruik mogen maken van informatie die al een keer eerder is opgehaald. Natuurlijk is het goed om te luisteren en een open oor te hebben voor datgene wat er door de omgeving en ook door partijen die ons benaderen of die raadsleden benaderen, dat we daar een open oor voor hebben en houden. Ik wil best richting commissie op niet al te lange termijn aangeven wat de mogelijkheden en onmogelijkheden hier zijn. We kunnen dat een quick scan noemen. Ik heb de tekst nog niet gezien van de motie.

Ik hoorde zojuist de heer Vroege aangeven dat het ook niet de bedoeling was om niet alleen naar marktpartijen te kijken, naar ideeën die uit de markt komen, maar ook te kijken naar ideeën die uit de buurt, de samenleving komen. Met inachtneming daarvan gaan wij hiermee aan de slag. Wat ik wel wil zeker stellen is dat – wij hebben op basis van eerdere besluitvorming een aantal stappen gezet bij het voorbereiden van de fietsparkeerlocaties, daarover hebben we al eerder gesproken en ook besloten – ik zou wel graag willen weten of die voorbereidingen gewoon door kunnen gaan. Mocht het namelijk tot niets leiden, dan zou het jammer zijn als we kostbare tijd verloren laten gaan.

(De heer **VROEGE**: Hoor ik de wethouder nu de toezegging doen die ik in de commissie niet gekregen heb? Zo ja, u gaat gewoon door met uw werk en dit is een stapje extra, maar ga gewoon door met de dingen die wij al besloten hebben.)

Met dat wat de heer Vroege nu aangeeft in ieder geval, lijkt het mij geen bezwaar om een toezegging te doen te onderzoeken wat in deze motie wordt gevraagd.

(De heer **VROEGE**: Gezien de toezegging kan ik de motie intrekken)

26

Kennisnemen van de brief van de wethouder Verkeer en Vervoer van 22 januari 2015 met aanvullende informatie over de berekeningen die zijn gemaakt ten behoeve van de ledtransitie. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 395)

De heer **GROEN:** In de allereerste vergadering van de commissie ID onder dit college drong GroenLinks er bij het college op aan om te gaan onderzoeken wat het beste tempo is om ledverlichting in te voeren. Vorige week, bijna een jaar later, kwam het goede nieuws. Het college laat ons weten dat door versneld led in te voeren een aanzienlijke hoeveelheid CO_2 bespaard kan worden tegen kosten die goed te overzien zijn. Omdat daar nu nog geen geld voor beschikbaar is, heeft GroenLinks gisteren een motie ingediend die oproept om led in te voeren in het tempo dat de meeste CO_2 bespaart tegen de gunstigste kosten. Omdat de commissie echter nog kennis moet nemen van de details

van de berekeningen, willen we dat debat nu niet vandaag hier voeren, maar in de commissie volgende week. Dat hebben we al aangevraagd. We zien uit naar die discussie. Ik wil ook eigenlijk alle raadsleden die daarbij zijn en die duurzaamheid een net zo warm hart toedragen als ik en wethouder Litjens en wethouder Choho en bijvoorbeeld mevrouw Bosman, oproepen om dat model nog eens te bekijken, want het is werkelijk heel mooi geworden.

Dan komen we bij het dimmen van het licht. Dat is een andere kwestie en dat kost nagenoeg niks. Een goede manier om energie te besparen is het dimmen van de straatverlichting. In de commissievergadering van april constateerde GroenLinks echter dat Amsterdam op dit moment nog helemaal geen beleid heeft ten aanzien van het dimmen van licht en kondigden wij een motie aan om dat te gaan repareren, want het dimmen van licht is, wat wij noemen, een no-regretoptie. Tot onze grote vreugde lazen wij nu in een brief, die vorige week door het college naar ons werd toegestuurd, dat het college reeds opdracht heeft gegeven tot het maken van dimbeleid. Nog voor de raad de aangekondigde motie had aangenomen. De GroenLinks-fractie zou zich wensen dat alle moties die de fractie aankondigt in te dienen zo voortvarend worden opgepakt. Tegelijkertijd staat deze aankondiging verwerkt in een voetnoot zonder veel tekst of uitleg over het ambitieniveau of over wanneer het af moet zijn. Wij bieden daartoe hier ter aanscherping en verduidelijking een extra motie in die het college oproept een dimbeleid te maken dat bijvoorbeeld ook kijkt naar mogelijkheden om lampen ook later aan of vroeger uit te zetten, met verschillende straatprofielen te werken, zoals in Utrecht al gebeurt en innovatieve technieken te onderzoeken, zoals het verwerken van oplaadinfo in de straatlantaarns, wat men nu in Shanghai en Hamburg doet.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen:

119º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Groen inzake duurzame straatverlichting. (Gemeenteblad afd. 1, no. 574)

De motie maakt deel uit van de beraadslaging

Wethouder **LITJENS**: Ik kan inderdaad de woorden van de heer Groen van harte aanbevelen. Het model is een van de mooiste modellen die ik de afgelopen tijd heb gezien. Dus het verdient absoluut aanbeveling om daarmee met zijn allen aan de slag te gaan. Dat zal ongetwijfeld op niet al te lange termijn in een aparte bijeenkomst of commissievergadering kunnen.

Als het gaat om de motie. Het eerste streepje lijkt mij geen enkel bezwaar. In het tweede wordt gevraagd om te kijken naar alternatieve mogelijkheden van dimbeleid. Daar kijken we ook naar, zoals naar het idee om verlichting eerder uit te zetten. Dat klinkt als een enorme open deur. Dat is het ook, maar het gebeurt heel vaak nog niet. Als we kijken naar meer van dat soort zaken, daar kunnen we ook mee instemmen. Het derde, innovatieve mogelijkheden, zoals oplaadpalen die terugleveren aan het net en Utrecht is daarvan ook een voorbeeld, las ik gisteren of eergisteren in de krant. Ook daar kunnen we naar kijken. Daar zit wel een complicatie bij, want we moeten echt in kaart brengen wat de kosten zijn die dat met zich brengt. We hebben 760 schakelpunten, maar behalve die schakelpunten is alle andere oplaadinfrastructuur niet voorzien van teruglevermogelijkheid. Die infrastructuur moet dan wel aangelegd worden. Dat kunnen we in kaart brengen. Dus wat dat betreft kunnen wij positief adviseren op de motie die is ingediend.

Aan de orde is de stemming over de motie-Groen (Gemeenteblad afd. 1, nr. 574).

De motie-Groen (Gemeenteblad afd. 1, nr. 574) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Groen (Gemeenteblad afd. 1, nr. 574) is aangenomen met algemene stemmen.

37

Kennisnemen van de brief van de burgemeester over het beleid voor straatartiesten en straatmuzikanten. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 408)

De heer **PETERS**: Een aantal jaren geleden kwam iemand op het niet al te slimme idee om straatmuzikanten op straat versterkt te laten spelen. Dat leidde tot veel klachten. Daarop kwam er een restrictief beleid voor mensen die op straat kunsten vertonen en dingen doen. Dat gold niet alleen voor de straatmuzikanten, maar ook voor de straatartiesten. Die straatartiesten vroegen vervolgens om het beleid weer aan te passen en de privileges die ze in het verleden hadden om op te treden in de stad, om die te herstellen. De burgemeester heeft in april die privileges feitelijk weer hersteld in een brief met beleidsregels. Hij is echter één dingetje vergeten, tenminste in onze ogen. In het verleden mochten straatartiesten tweemaal op dezelfde plek optreden. Dat mogen ze nu nog steeds, alleen dat geldt alleen voor de straatartiesten die bekend zijn. Nieuwe straatartiesten die in cirkelshows willen optreden, mogen niet meer tweemaal op dezelfde plek optreden. Die mogen nog maar één keer op dezelfde plek optreden. De straatartiesten die bekend zijn bij de gemeente hebben gezegd dat jammer te vinden, want dat betekent dat het uitsterfbeleid wordt, want als wij stoppen dan mag dus voortaan nog maar eenmaal opgetreden worden op een plek. Dat is voor ons levensonderhoud, ook voor nieuwe straatartiesten belangrijk dat we twee keer op dezelfde plek kunnen, want dat kan niet op veel plekken in Amsterdam. Om dat te regelen heb ik een motie gemaakt, die ik bij dezen wil indienen om die straatartiesten, óók de nieuwe, de gelegenheid te geven tweemaal op dezelfde plek op te treden.

Daarnaast heb ik mij in die commissievergadering vrij fel uitgelaten over het initiatiefvoorstel van het CDA over het laten doen van auditie door straatmuzikanten. De uitleg van de burgemeester over de mogelijkheden die daarbij naar voren zouden komen en ook van mevrouw Shahsavari-Jansen, heeft mij ertoe gebracht om dit initiatief nog even te prijzen, en daar werd ook enthousiast op gereageerd, begreep ik. Ik zie daar inderdaad op dit moment ook wel de mogelijkheden van, dat het best wel mooi zou zijn dat er muzikanten met een speciaal soort muziek op bijzondere plekken in de stad zouden kunnen optreden. Dus dat wilde ik er nog even bij zeggen.

De **VOORZITTER** deelt mede dat is ingekomen:

120º Motie van 11 juni 2015 van raadslid Peters (Gemeenteblad afd. 1, no 575) (niet rondgedeeld, want reeds in bezit van raadsleden)

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de burgemeester.

De **BURGEMEESTER:** Ik kan dit positief preadviseren. Het is wel goed even de context te doen en misschien een afspraak over een bestendige gedragslijn te maken. U weet waar ik naar toe wil. Als ik ooit een dagboek had bijgehouden, wat ik niet doe, iedereen kan gerust zijn, dan was dit echt een heel hoofdstuk geworden, want ik ben echt heen en weer geslingerd, afhankelijk van de achtergrond van de insprekers, die waren: de omwonenden van de pleinen en voor hen moest ik onmiddellijk alles verbieden. Dan kwamen de straatartiesten en dan moest ik weer van alles toestaan. Dat is een paar keer zo gegaan. Niet dat ik zo meegehobbeld ben, maar het was in ieder geval altijd fout. Hier was de achtergrond dat ook in de toenemende druk in de stad, de Balans-in-de-staddiscussie voeren wij allemaal, die heel succesvolle cirkelartiesten, u noemt het terecht 'uitsterfbeleid', dat alleen de oudjes het twee keer mochten doen, en dat we voor nieuwe zeiden 'één keer per dag'. Ik heb kennisgenomen van uw wens, die breder gedragen wordt in de raadscommissie en hier ook, en ik heb er natuurlijk geen principieel ding op tegen, maar als we nou de volgende keer omwonenden krijgen die zeggen 'God, het wordt drukker in de stad. U moet beginnen met de cirkelartiesten weer …', dan reken ik op een zekere heer Peters om dat te steunen. Maar we zijn het dus eens. Ik adviseer dus positief.

Nog één opmerking. Ik vond het ook erg sportief van de heer Peters wat hij zei over de audities. Daar is een hardnekkig misverstand over. Waarom ik het idee van mevrouw Shahsavari-Jansen altijd een goed idee heb gevonden, is dat het er niet om gaat de bestaande straatmuzikanten te beperken met muzikale criteria. Vanzelfsprekend niet, dat kunnen wij ook helemaal niet. Het gaat er om dat er bepaalde kwetsbare plekken zijn waar we willen, als daar in de toekomst wel gespeeld mag worden, terwijl daar nu niet gespeeld mag worden, dat dat dan alleen zou gebeuren door mensen die, zoals in Parijs of Londen, door een auditie die de muziekwereld zelf organiseert, gekozen zijn. Dat geldt dan bijvoorbeeld in de metro of onder het Rijksmuseum of wat dan ook. Dus het is een extra. Dan vind ik het een goed idee om dat extra op die manier in te vullen. Dus ik ben het de beide ideeën eens.

Aan de orde is de stemming over de motie-Peters (Gemeenteblad afd. 1, nr. 575).

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een stemverklaring?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Groot Wassink voor een stemverklaring.

De heer **GROOT WASSINK**: De fractie van GroenLinks en zeker de fractievoorzitter vindt al dit gedoe over straatmuzikanten echt volstrekt overbodig, maar gezien de motie van de SP, die eerlijkheid en gelijkheid probeert te betrachten, zullen wij daar schoorvoetend voorstemmen.

De **VOORZITTER**: Dan breng ik de motie in stemming en verzoek alle leden die voor motie 575 zijn te gaan staan.

De motie-Peters (Gemeenteblad afd. 1, nr. 575) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Peters (Gemeenteblad afd. 1, nr. 575) is aangenomen met algemene stemmen.

Hierbij schorst de voorzitter dit deel van de vergadering om 17.00 uur. Er volgt nu een besloten vergadering.

Heropening openbare deel van de vergadering. Om 17.30 uur

18

Instemming met het kredietbesluit Zuidasdok en uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) ten behoeve van het starten van de dialoogfase van de aanbesteding. (Gemeenteblad afd. 1, nr. 385)

Aan de orde is de accentmotie 567.

121º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Van Lammeren (PvdD) inzake de fietspasseerbaarheid van het Zuidasdok. (Gemeenteblad afd 1, nr. 567) De motie wordt niet uitgeprint.

De motie maakt hierbij deel uit van de beraadslaging.

Aan de orde is accentmotie 567.

122º Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (PvdD) inzake het doen uitvoeren van onafhankelijk onderzoek, zoals voorgesteld in de Herziene Regeling Risicovolle Projecten 2011. (Gemeenteblad afd 1, nr. 565) De motie wordt niet uitgeprint.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** stelt vast dat de raad met de wijziging akkoord gaat.

Wethouder **VAN DER BURG**: Ik was ook nog de advisering van motie 568 schuldig, volgens mij. De motie 565, mijnheer Van Lammeren, volgens mij hebben we daar de discussie over gehad. Dat is niet aan mij, maar dat is aan u. U weet de mening van het college. Het college is hier niet voor, maar het is terecht, zoals u zegt, het is aan de raad. Het college is niet voor motie 565.

Als het gaat om motie 567, dan is de aanpassing conform mijn verzoek. Dus daar is het college wel voor. Dus motie 567 wel en motie 565 niet.

Motie 568 gaat over het onderzoek naar de mogelijkheid om met het filtersysteem het een en ander te doen. In de vragenronde is er al een vraag geweest of het kon. Daar is toen door het college op geantwoord dat filters plaatsen niet helpt als het gaat om de verbetering van de luchtkwaliteit. Dus dat het met andere woorden moet worden opgelost door middel van zeer hoge schoorstenen. Dat ligt wat minder voor de hand. Dus ik ben niet positief over motie 568.

Aan de orde is de stemming over de motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 561).

De motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 561) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 561) is aangenomen met algemene stemmen.

Aan de orde is de stemming over de voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 385).

De voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 385) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de voordracht (Gemeenteblad afd. 1, nr. 385) is aangenomen met de stemmen van de Partij voor de Dieren en de Partij van de Ouderen tegen.

Aan de orde is de stemming over de motie-Nuijens, Vink en Van der Ree (Gemeenteblad afd. 1, nr. 562).

De motie-Nuijens, Vink en Van der Ree (Gemeenteblad afd. 1, nr. 562) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Nuijens, Vink en Van der Ree (Gemeenteblad afd. 1, nr. 562) is aangenomen met algemene stemmen.

Aan de orde is de stemming over de motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 563).

De motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 563) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-De Heer en Nuijens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 563) is aangenomen met algemene stemmen.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van Lammeren (Gemeenteblad nr. 1, nr. 565).

De motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 565) wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 565) is verworpen met de stem van de Partij voor de Dieren voor.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 567).

De motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 567) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 567) is aangenomen met algemene stemmen.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 568).

De motie-Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 568) wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie Van Lammeren (Gemeenteblad afd. 1, nr. 568) is verworpen met de stemmen van GroenLinks, PvdA en de Partij voor de Dieren voor.

Aan de orde is de stemming over de motie-Shasavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 569).

De motie-Shasavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 569) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie -Shasavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 569) is aangenomen met algemene stemmen.

Aan de orde is de stemming over de motie-Shahsavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 570).

De motie-Shahsavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 570) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie -Shasavari-Jansen, Van der Ree en Vink (Gemeenteblad afd. 1, nr. 570) is aangenomen met algemene stemmen.

De **VOORZITTER:** Ik schors de vergadering tot 19.30 uur

Jaar 2015
Afdeling 2
Vergaderdatum 11 juni 2015

Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad
Raadsnotulen

R

INDEX

291 Kennisnemen van de besluiten van het college van burgemeester en wethouders tot vaststellen van het definitieve 'Startdocument Eeuwigdurende erfpacht'..... 39
379 Algemene en financiële beschouwingen over de Voorjaarsnota 2014..... 2
385 Instemmen met het kredietbesluit Zuidasdok en uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) ten behoeve van het starten van de dialoogfase van de aanbesteding..... 22
385 Instemming met het kredietbesluit Zuidasdok en uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) ten behoeve van het starten van de dialoogfase van de aanbesteding..... 51
391 Kennisnemen van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een gebouwde fietsenstalling op het terrein Weteringschans tussen nummer 8 en nummer 10 (Landje Paradiso)..... 46
393 Vaststellen van het investeringsbesluit stationslocatie Lelylaan in Nieuw West..... 44
395 Kennisnemen van de brief van de wethouder Verkeer en Vervoer van 22 januari 2015 met aanvullende informatie over de berekeningen die zijn gemaakt ten behoeve van de ledtransitie..... 48
408 Kennisnemen van de brief van de burgemeester over het beleid voor straatartiesten en straatmuzikanten..... 49
444 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Ruigrok (VVD) inzake de Voorjaarsnota 2015 genaamd Toeristenbelasting inzake VJN..... 2
561 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden De Heer (PvdA) en Nuijens (GroenLinks) inzake het kredietbesluit Zuidasdok en het uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (Het van Exploitatie Zuidas na inverdienen Amsterdamse bijdrage)..... 29
562 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Nuijens, Vink en Van der Ree, getiteld: DokDakPark als ecologische verbinding, verblijfsoase en groene brug over de ring..... 26
563 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden De Heer (PvdA) en Nuijens (GroenLinks) inzake het kredietbesluit Zuidasdok en het uiten van wensen en bedenkingen inzake de weging van de criteria voor de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (Geen sociaal onrechtvaardige onder-aanneming en detachering)..... 29
564 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake het doen uitvoeren van onafhankelijk onderzoek, zoals voorgesteld in de Herziene Regeling Risicovolle Projecten 2011..... 32
565 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (PvdD) inzake het doen uitvoeren van onafhankelijk onderzoek, zoals voorgesteld in de Herziene Regeling Risicovolle Projecten 2011..... 51
566 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake de fietspasseerbaarheid van het Zuidasdok..... 32
567 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Van Lammeren (PvdD) inzake de fietspasseerbaarheid van het Zuidasdok..... 51
568 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren) inzake de luchtkwaliteit rondom tunnelmonden..... 32
569 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Shahsavari-Jansen (CDA), Van der Ree (VVD) en Vink (D66) inzake het kredietbesluit Zuidasdok (na afronden van de aanbesteding de maatregelen ter beperking van de overlast ter bespreking voorleggen aan de raad)..... 33

570 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Shahsavari-Jansen (CDA), Van der Ree (VVD) en Vink (D66) inzake het kredietbesluit Zuidasdok (versobering scope altijd voorleggen aan de gemeenteraad).....39
571 Motie van 11 juni 2015 van de raadsleden Nuijens (GroenLinks), Moorman (PvdA), Shahsavari-Jansen (CDA), Van Lammeren (PvdD) en Van Soest (PvdO) inzake het startdocument Eeuwigdurende erfpacht.....42
572 Amendement van 11 juni 2015 van het raadslid Torn (VVD) inzake de parkeernorm in het investeringsbesluit stationslocatie Lelylaan in Nieuw West.....44
573 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Vroege inzake innovatieve fietsenstalling bij Paradiso.....46
574 Motie van 11 juni 2015 van het raadslid Groen inzake duurzame straatverlichting..48
575 Motie van 11 juni 2015 van raadslid Peters.....50